Anul XII. Duminecă, 12/25 Septemvrie 1904 Nr. 38

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia" Iosif Marschall, Sibiiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE:
se primesc la **biroul administrațiunii**, (strada Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani

De preste sĕptĕmână.

»Asociațiunea« 'și-a ținut Mercuri și Joi (21 și 22 Sept. c.) adunarea generală în Timișoara.

*

In Sêrbia s'a sĕvîrșit încoronarea regelui Petru I. în 21 l. c.

*

In Asia Japonezii an început înaintarea spre Mukden, unde îi așteaptă Ruși. La Port-Arthur s'au dat noue atacuri. Atât Rusia, cât și Japonia mobilisează noue trupe.

*

In Italia a isbucnit o grevă generală a muncitorilor; s'au întêmplat câteva ciocniri cu poliția.

*

Regina Italiei a născut un fiu — moștenitorul tronului italian.

Incă un cuvênt — cătră frații Români.

Ne aflăm dragii mei Români în un an rĕu, care precum vedem ne-a sărăci și mai tare din ce sûntem săraci.

Bucate pentru traiul nostru, pentru susținerea familiei noastre nu avem destule, că nu s'au făcut. Nutrețe pentru vite n'avem, că seceta cea mare a uscat până și rădĕcina ierburilor. Vitele, vrênd nevrênd trebue sĕ le vindem mai cu prețuri de nimica, că n'avem cu ce le ținea — cei mai mulți.

Porci de slănină puțini vom avea, că de un timp încoace și acestia pier de o boală nevindecabilă până azi; nu vom avea, că deși acum s'au mai lesnit, nu-'i cumpĕrăm, că n'avem pe ce și cu ce-'i îngrășa. Bostani, cu cari îi țineam până colea cătră postul Crăciunului, nu sûnt, orz, alac etc. n'avem. E cum e mai rĕu, e cum e zisa:

Nici fărină,
Nici slănină
Acasă nu-'i ce sĕ 'nbuce,
La moară nu-'i ce, c'ar duce.

Nu vom avea unsoare, fără de care nu poți fi în dulce; nu vom avea oleu, că simburi nu-'s dacă nu s'au făcut bostani. Românul știe sĕ postească„ că doar' e botezat pe patru posturi, cum zic unii, dar' uitați dragii mei, cu ce va postì?

Cu un cuvênt anul acesta e rĕu pentru noi, va fi un an pe care des îl vom pomenì și mulți vor zice, că anul 1904 'i-a sărăcit.

Dragii mei Români!

Trebue sĕ ne cugetăm din vreme că cum și în ce chip sĕ ieșim bine la cale, sĕ nu sărăcim, sĕ nu slăbim din avere.

Eată eu vĕ dau unele sfaturi de cari ar trebuì sĕ ne ținem:

Ori și ce facem sĕ facem pe subțire — cum zice Românul

De rîndul bucatelor sĕ ne îngrijim încă din toamnă, că ori și cum, dar' tot sûnt mai lesne ca iarna sau primăvara

Dacă ne-am vêndut vitele, cei-ce nu ne-am bizuit pe puteri a le ierna, sĕ ținem de bani, sĕ-'i legăm cu șepte noduri.

Apoi încă:

Sĕ nu pipăm; sĕ nu bem; sĕ nu fim luxoși.

Am cetit dragii mei Români, că în țeara noastră, în Ungaria, în jumĕtatele de an ce 'l-am petrecut, au fumat oamenii tâbac în preț de 44.576,127 cor. 29 bani, adecă preste 44 și jumĕtate milioane de coroane, ceea-ce socotind pe un an ar veni aproape 90 milioane coroane sau 45 milioane fl. Noi sûntem la 3 milioane de Români și ca nu zicem, că noi am fi cei mai fumători putem zice, că fumăm de 6 milioane fiorini poate și mai bine.

Oare sĕ nu fumăm nici unul anul acesta! Ce ziceți n'ar fi mai bine? Milioanele acestea ar rĕmânea.

Beutura încă nu-'i place rĕu Românului. Afurìsitul de vinars iarăș stoarce câteva milioane de pe noi.

Oare sĕ nu bem numai apă anul acesta! Ce ziceți bine ar fi? Bine zĕu, că iarăș ne-ar rĕmânea câteva milioane de fiorini.

Apoi:

Pământurile sĕ nu le înstrăinăm sĕ nu le vindem nici la un cas. Dacă slăbim din pământ, slăbim din toate puterile; ne pierdem pământul? ne pierdem pe noi însine.

Dacă sûntem siliți de a împrumuta sĕ împrumutăm dela băncile noastre, cari ne vĕd greutatea și poate anul ăsta ne vor împrumuta cu procente mai ușoare. Vĕzându-ne lipsiți n'are sĕ ne fie rușine, că doar' toți sûntem săraci; sĕ nu desperăm, *sĕ nu luăm lumea în cap,* fĕr' sĕ ne trudim a face bani cu ce și din ce numai putem.

FOIȚA.

Punga cu noroc și căciula fermecată.

Poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan.
(Urmare).

Andron povestì fratelui sĕu toate cele întêmplate cu el, îi arătă mișelia fetei regelui și zise, că voiește sĕ-'și puie capĕt vieții, atât de nĕcăjit este.

Florin, milos și cu inima bună, cum era, mângăià pe fratele sĕu și-'i zise sĕ nu se supere, că au ei din ce trăi, că doară cele trei buți sûnt pline cu galbini, din cari pot trăi toată vieața. Ei, dar' Andron nu sĕ putù împăca așa ușor cu perderea pungei cu noroc și nu-'i putea eși din cap mișelia fetei de craiu, față de care el s'a arătat atât de bun și de sincer. Și cu cât sĕ gândea mai mult la ea, cu atât 'i-se mărea pofta de rĕsbunare și în cele din urmă sĕ hotărì sĕ răpească dela tinĕra crăiță punga și sĕ o pedepsească pentru fapta sa.

Și el nădĕjduia, că aceasta o va putea face cu ajutorul căciulei fermecate. Căciula era a fratelui sĕu, și Andron știia, că acesta nu 'i-o va da, temându-se se nu o prăpădească, ca punga cu noroc. Andron luà deci seamă, că unde ține Florin căciula și odată, când acesta era dus de-acasă, puse mâna pe ea, 'și-o îndesà bine în cap și zise:

— Hop, hop, doresc sĕ fiu în Veneția!

Sosind într'un minut în orașul Veneția, merse la cel mai vestit aurar, căci mĕ rog, trebue sĕ știți, oameni buni, că pe acea vreme în Veneția sĕ aflau cei mai mari meșteri aurari și argintari, cari aveau adunate cele mai minunate scumpeturi în boltele lor, lucruri de aur și argint și diamante și pietri scumpe, aduse din cele mai depărtate țĕri ale rĕsăritului. Andron alese la aurarul o mulțime de lucruri scumpe: cercei minunați, inele cu lune strălucitoare, șiruri de mărgele și altele și zise aurarului sĕ le puie toate în o năframă, ca sĕ le mĕsure greutatea. Andron luà năframa în mână și-'și gândì în gândul seu:

— Hop, hop, sĕ fiu în Londra!

În acest minut Andron perì din ochii aurarului, care rĕmase cu gura căscată și sosì în Londra.

Andron știia bine, cât de lăcomoasă este tinera domniță după inele și alte aurării. De aceea el se îmbrăcà în port de negustor din Italia, își vàpsì fața, ca sĕ nu-'l cunoască nime și-'și deschise o șatră cu scumpeturile, tocmai în calea pe unde știia el, că fata regelui are obiceiu sĕ meargă la biserică. Nu mult trebuì sĕ aștepte și eată, mĕre, că se ivește fata, însoțită de mai multe cameriere. Când ele erau în aretul lui, strigà după obiceiul negustoresc de atunci:

— Inele, cercei, mărgele scumpe din Italia!

Domnița cum auzì aceasta, trimese pe o camerieră la șatră, sĕ vază ce scumpeturi are negustătorul străin, căci pe acele vremuri aurariturile din Italia erau foarte vestite, dar' din pricina depărtării rar se căpĕtau în Anglia.

Anul acesta trebue sĕ slăbim cu podoabele, cu luxul, care ne costează foarte mult. Hainele sĕ ne fie cât de simple şi făcute de noi. — Să nu fim chitiţi şi îmbrăcaţi în mĕtasă ş'apoi sĕ nu ne putem mişca de sărăcie. Până-ce avem un suman vechiu, sĕ nu-'l purtăm pe cel nou.

Sĕ lăsăm jocurile şi petrecerile şi chefurile, cari de multe-ori ne mâncă bani fără de nici un folos. Anul acesta sĕ ne fie un an de pocăinţă, că poate şi Dumnezeu aşa a voit sĕ ne mai pocăim, sĕ ne mai lăpădăm de cele pĕcate.

Feneşul săsesc. *Chimu.*

Audienţa principelui Ferdinand al Bulgariei la împĕratul nostru a făcut impresie foarte bună în Bulgaria. Foile fruntaşe bulgare, cum sûnt »Vecera Posta« şi »Novi Viek« scriind despre ea, zic, că onoarea ce 'i-s'a făcut principelui Ferdinand, sĕ rĕsfrânge şi asupra Bulgariei. Audienţa dovedeşte, — mai zic aceste foi — că împĕratul Francisc Iosif s'a convins, că Bulgaria sub ocârmuirea lui Ferdinand este representanta păcii şi a înaintării.

Legea învĕţămêntului poporal. Proiectul pentru reforma învĕţămêntului poporal, după-cum scriu foile din Bpesta, a fost revisuit şi ministrul Berzeviczy il va presenta în dietă la toamnă.

În atenţiunea cluburilor comitatense. »Libertatea« din Orăştie scrie următoarele: Lista membrilor virilişti a congregaţiunilor se va compune în luna aceasta, cel mult în luna viitoare. Fiindcă, conform legii municipale advocaţii, preoţii, profesorii, învĕţătorii, medicii, etc. au dreptul de-a cere, ca darea sĕ se compute duplu, de aceea facem atenţi pe toţi aceia, cari prin socotirea dării duple pot fi virilişti, sĕ ceară prin o rugare scutită de timbru, ca darea sĕ li-se compute duplu.

Rugarea este a se adresa comisiunii verificătoare în fiecare comitat.

„Asociaţiunea" în Timişoara. Marţi şi Mercuri, în 21 şi 22 l. c. s'a ţinut adunarea anuală a »Asociaţiunii« în Timişoara. Conform programului s'au ţinut două şedinţe administrative şi o şedinţă festivă a secţiunilor ştienţifice literare şi din prilejul adunării s'au aranjat frumoase şi succese sĕrbări. S'a primit şi aprobat raportul general al comitetului (a cărui publicare o începem în numĕrul de azi) şi s'a ales de nou comitetul central. Adunarea a fost salutată din multe părţi pe cale telegrafică.

Redactia foii noastre a salutat adunarea prin următoarea telegramă:

Salutăm adunarea! »Asociaţiunea« sĕ trăească şi înfloreascâ!

Redacţia „Foii Poporului".

Din Lume.

Contractul cu Tibetanii.

Contractul dintre Anglia şi Tibet, după-cum scrie »Times« stă din 10 puncte. Intre altele Tibetanii sĕ deobligă a deschide trei locuri pentru neguţătorii englezi. Tibetul plăteşte în 3 rate anuale 500 mii funţi sterlingi. Fără învoirea Angliei nu e iertat a sĕ da sau esarânda teritor tibetan Nu e iertat nici unei puteri străine a sĕ mesteca în afacerile din lăuntru ale Tibetului şi a face linii ferate sau a deschide mine.

Cum vedem Englezii au mare putere acum asupra Tibetului. Plecarea trupelor engleze a început în 23 l. c.

Grevă în Italia.

In Sicilia punându-sĕ muncitorii în grevă, s'a iscat în 15 l. c. o ciocnire sângeroasă între ei şi miliţie. In urma acesteia muncitorii din cele mai multe părţi ale Italiei s'au dat pe partea lucrătorilor din Sicilia, au încetat cu lucrul, punându-se în grevă. Astfel în Monza numĕrul lucrătorilor grevişti este de 10 mii, asemenea e mare numĕrul greviştilor în Milano, Neapolea, Genua, Turin, Florenţa şi alte oraşe mai mici In unele locuri s'au făcut acte violente. Astfel în Toscana, între Empoli şi Prata muncitorii au rupt şinele călei ferate, ca sĕ împedece comunicaţia. In Milano au fost ucis un medic, Gandola, fiindcă s'a împotrivit greviştilor; ucigaşul a fost recunoscut şi prins mai târziu. In cele mai multe părţi grevele continuă şi ameninţă Italia cu o grea criză.

Ştiri mĕrunte.

Luptele cu Hererii continuă. Un farmer, Grönewalt, sosind în Germania din Africa, a zis, că Nemţii din Africa-sud-vestică sûnt ameninţaţi de mare pericol. E greşală, că Nemţii au dat mai nainte puşti Herrerilor.

Călĕtori sosiţi din Macedonia în Bulgaria spun, că în oraşele mai mari ale Macedoniei sĕ crede a fi statornicită liniştea. Localităţile mai mici însĕ sûnt năpustite de bande, de a căror jăfuiri autorităţile nu le pot scuti.

Vremea.

In Europa nu s'au întêmplat schimbări mai însĕmnate de-ale vremii.

La noi a fost vreme înorată şi ploi rĕci. Pe munţi în mai multe părţi (munţii Sibiiului şi Făgăraşului, Bârgăului, Munţii-Apuseni, în Sĕcuime etc). a nins.

Profeţire: Sĕ poate aştepta puţină urcare a căldurii şi ici-colea ploi.

Rĕsboiul dintre Rusia şi Japonia.

După marile lupte dela Liaoyang amêndouĕ oştirile s'au recules şi acum sĕ aşteaptă o nouă mare luptă. Ruşii s'au oprit la Mukden şi jur, unde aşteaptă pe Japonezi, cari înaintează în semicerc spre ei. Sĕ crede, că aici sĕ va da noua luptă, şi nu la Tienling. Sĕ vesteşte, că deja lupta s'ar fi şi început. Kuroki a trecut preste rîul Hunho şi a atacat aripa dreaptă a Ruşilor.

La Port-Arthur au fost de nou atacuri sângeroase, în jurul dealului Ician. Japonezii au avut perderi mari, de oare-ce Ruşii sĕ luptă şi sĕ apĕră vitejeşte.

In Rusia s'a ordonat mobilisarea în mai multe guvernamente. Asemenea mobilisează şi Japonia pe reserviştii între vêrsta de 30—40 ani, din cari voieşte sĕ alcătuiască un nou corp de armată.

Ştirile mai nouĕ sûnt următoarele:

Paris, 16 Sept. c.

Foaiei »Echo de Paris« îi sĕ vesteşte din S.-Petersburg, că Ţarul a primit abzicerea lui Alexeiev de comandant al oastei din Mangiuria. El rĕmâne ca guvernator, conducênd afacerile politice şi diplomatice şi-'şi va avea residenţa în Karbin. Kuropatkin va fi singur rĕspunzĕtor pentru mişcarea trupelor.

Petersburg, 17 Sept. c.

După ştiri sosite din Mukden, Kuropatkin a dat la 15 Septemvrie următorul ordin de zi adresat armatei:

»Impĕratul m'a învrednicit azi cu următoarea telegramă:

— »Din rapoartele, ce mi-ai trimis asupra luptelor dela Liaoyang, m'am convins că a fost cu neputinţă a sĕ ţine şi mai departe posiţiunile, fără a nu fi periclitat cu totala tăere a retragerei. Retragerea a întregei armate în cele mai grele împrejurări şi pe drumurile de tot stricate fără a fi perdut tunuri a fost o faptă distinsă, şi vĕ esprim d-voastre şi bravelor trupe mulţumita mea pentru eroica voastră purtare şi pentru necontenita jertfire de sine. Dumnezeu sĕ vĕ ajute — Nicolae«.

La aceasta Kuropatkin a adaus:

»Când comunic armatei această nouă dovadă de graţie împerială, îmi esprim totodată convingerea, că în luptele ce sûnt în ajun fie-care soldat va face tot ce-i stă în putinţă, de a birui pe inimic şi de a justifica astfel încrederea Ţarului şi a întregei naţiuni rusesti. — Kuropatkin«.

Andron arătă camerierei toate scumpeturile, ce le avea şi o cinstì cu un inel de mare preţ. Fata regelui auzind ce lucruri frumoase are negustorul, îl poftì după slujba bisericească sĕ meargă cu marfa sa la palat.

Asta o aştepta şi Andron! Fata regelui sĕ minună mult de marfa frumoasă şi alegênd vre-o 10 inele şi părechi de cercei, începù sĕ se tĕrguiască cu negustorul, căci deşi avea punga cu noroc, din care nu secau galbinii, ea era foarte sgârcită. Ajungêndu-se cu tĕrgul, fata îşi puse în poală scumpeturile şi începù sĕ numere banii, scoţênd tot câte 10 galbini din punga cu noroc, pe care o avea cusută la brâu.

Atâta-'i trebuì lui Andron! Cum zărì punga, sĕ apropià de fată, îşi puse căciula fermecată în cap şi îmbrăţişà repede fata, apoi îşi gândì:

— Hip, hop, sĕ fiu în mijlocul unui codru neumblat!

Şi aşa s'a întêmplat. Cât ai bate în palme, ei sburară departe, departe de Londra şi sĕ coborîră din vĕzduh în mijlocul unui codru pustiu, unde numai fiarele îşi aveau conacuri. Aici nimeriră subt un pom, care era încărcat cu mere frumoase, de-'ţi făceau poftă sĕ guşti din ele. Fata regelui, buiguită de cap şi obosită, rugà pe negustorul sĕ-'i culeagă vre-o donĕ mere, sĕ-'şi astîmpere setea. Andron sĕ urcă în măr, sĕ culeagă mere, voind ca apoi sĕ-'şi tragă socoteala cu vicleana de fată. Dar' el n'are ce lucra, pune căciula în capul fetei, ca nu cumva sĕ se sfîrtice printre crengile pomului, apoi se urcà în pom şi începù sĕ culeagă poame.

Într'aceea fata sĕ mira, că unde este şi cum a ajuns ca prin minune în acest codru străin şi-'şi gândì, că ce bine ar fi sĕ se afle earăş în palatul sĕu din Londra. Atunci căciula fermecată îşi arătà puterea şi într'un minut fata sĕ afla de nou în palatul ei, împreună cu punga cu noroc şi cu toate scumpeturile, ear' Andron rĕmase în măr cu sufletul desnădĕjduit. În marea lui supĕrare el fù cuprins de ameţeală şi sĕ rostogolì din pom fără simţire. (Va urma).

Acest ordin de zi a fost cetit cu ceremonial sĕrbătoresc în faţa tuturor trupelor.

Londra, 18 Sept. c.

Foaia »Standard« e informată, că mobilisarea reserviştilor ruşi în guvernamentele Iekaterinoslav, Basaribiei şi Tauriei arată resultate slabe. Din guvernamentul Iekaterinoslav lipsesc vre-o 8000 de reservişti, cei mai mulţi Evrei, cari au emigrat mai de mult Din Basarabia au dispărut vre o 3000 de rezervişti. In guvernamentul Kiovului au fost arestaţi 17 oficeri în reservă, cari agitau împotriva rĕsboiului.

Bucureşti, 18 Sept. c.

Foaia »Cronica« din Bucureşti e informată, că reserviştii din Basarabia au fost mobilisaţi pentru a fi trimişi în Ásia. Jalea care domneşte în familiile din Basarabia, e mare. Mulţi reservişti au încercat sĕ fugă, îmbrăcându-sĕ în haine femeeşti. Doi din aceştia fiind prinşi în dreptul satului Măcăreşti, au fost trimişi la Chişeneu. Paza pe linia Prutului este estrem de întărită. Un ordin afişat prin satele din Basarabia anunţă, că vor fi împuşcaţi toţi cari vor încerca sĕ fugă.

Londra. 20 Sept. c.

Lupta cea mare s'a început. Kuroki a trecut preste rîul Hun şi a atacat aripa dreaptă a Ruşilor. Japonezii au 300 mii de oameni. Starea oştilor e ca la Liaoyang, numai cât Ruşii nu au poziţii aşa de întărite, ca acolo.

Petersburg, 20 Sept. c

Japonezii atacă zilnic fortăreţele dela Port-Arthur, dar' fără resultat. Stössel vesteşte, că ţinuta trupelor ruseşti e minunată.

Londra, 20 Sept. c.

Din Şanghai sĕ anunţă, că în 19 l. c Japonezii au atacat de nou fortăreţele Port-Arthurului, luând parte la atac şi flota. Japonezii au ocupat douĕ forturi însĕmnate.

Tokio, 21 Sept. c.

Din Port-Arthur a dat năvală batalionul al şeselea rusesc, ca sĕ reocupe înălţimile dela Iumeşan. După o luptă crâncenă însĕ, Ruşii au fost respinşi cu mari perderi.

Cifu, 21 Sept. c.

Japonezii s'au pregătit de 10 zile pentru un asalt mai mare asupra Port-Arthurului. Eri dimineaţă, după cum sĕ spune, au ocupat aşa numitele fortăreţe Kuropatkin.

Londra, 22 Sept. c.

Comandantul Japonezilor dela Liaoyang generalul Oyama a primit un nou corp de armată de 60 mii, cu cari 'şi-a întregit trupele gata de atac.

Încoronarea regelui Sêrbiei.

Mercuri, în 21 l. c. s'a sĕvîrşit cu pompă doosebită încoronarea regelui Sêrbiei, Petru I. Caragheorghevici, în Belgrad.

Deja cu zile înainte au sosit în oraş o mare mulţime de oaspeţi din ţeară şi străinătate, între carî mulţi Bulgari, Bosniaci, Herţegovineni, Ruşi etc. ţinêndu-se cu acest prilej congrese de ale Slavilor de sud. Din Sêrbia s'au presentat deputaţiuni din toate părţile ţĕrii, în costume pitoreşti, apoi delegaţii regimentelor sêrbeşti ş. a. Unele din puterile europene, între cari România şi Austro-Ungaria au fost representate de încredinţaţii lor regulaţi, dar' cu misiune specială. Din Muntenegru a venit la încoronare moştenitorul tronului Danilo, cu soţia sa, în costumul pitoresc naţonal, fiind primiţi cu mare pompă la gară.

Actul încoronării s'a început Marţi la 6 ore, când au fost duse din conac la biserică coroana şi alte insemne ale încoronării Ele au fost sfinţite de metropolitul cu frumoase ceremonii.

Incoronarea s'a început cu plecarea regelui din conac spre biserică, la 8 ore Miercuri Plecarea a fost semnalată cu tunul Caragheorghevici. Alaiul domnesc a fost foarte fiumos; regele a mers călare pe un splendid armăsar arab. El era îmbrăcat în uniformă de general.

In trăsurile curţii ocupau loc oaspeţii mai aleşi, veniţi la încoronare şi rudeniile regelui.

La jumĕtate la noue conductul a sosit la biserică, unde regele a fost primit de metropolitul Innocentiu, încunjurat de cei 4 episcopi ai ţĕrii, de archimandriţi şi alţi preoţi. Metropolitul 'i-a dat regelui o cruce sĕ o sărute, un episcop 'l a stropit cu apă sfinţită ear' un altul 'i a ţinut o scurtă vorbire, apoi regele s'a dus la scaunul de tron.

După rugăciunile îndatinate, metropolitul a cetit evanghelia, când regele s'a sculat şi în acest moment s'au tras toate clopotele din Belgrad. După alte scurte ceremonii metropolitul a pus coroana, pe capul regelui, care apoi dând persoanelor designate sceptrul şi mĕrul de aur ale ţĕrii, între bubuitul tunurilor şi sunetul clopotelor, îngenunchiá şi cetì o mişcătoare rugăciune După aceasta regele sĕ ridică, metropolitul zise o rugăciune corul întonă un imn de mulţumită şi apoi sĕ continuà slujba, sfîrşindu-sĕ astfel actul încoronării.

Regele sĕ întoarse la conac, cu coroana pe cap şi între uralele poporului, care năpădise stradele atât la mergerea regelui, cât şi la întoarcerea în palat

In palat pe la 12 ore regele a primit corpul diplomatic şi deputaţii. După prânz au fost serbări şi seara representaţie de gală în teatru.

Starea „Asociaţiunii".

Comitetul central al »Asociaţiunii« a presentat adunării generale din Timişoara ca de obiceiu, un raport, în care se arată starea »Asociaţiunii« şi lucrările comitetului, sĕvîrşite în anul din urmă, cum şi ale despărţĕmintelor etc.

Estragem din acest raport următoarele:

După-ce sĕ aminteşte retragerea dlui *Alexandru de Mocsonyi* din postul de president, propune, ca adunarea sĕ-'l numească de president onorar, ear' pe d nii Parteniu *Cosma* şi Iosif *Vulcan* de membrii onorari ai »Asociaţiunii«, apoi continuă astfel:

Membrii „Asociaţiunii".

Numĕrul membrilor »Asociaţiunii« de 10 ani încoace presintă o continuă şi îmbucurătoare creştere. Pe când dela 1861 până la 1894 numĕrul lor se mişca în mod cu totul nesigur între 400 şi 600, dela 1894 încoace ia un caracter constant şi progresiv. Din tabloul, ce-'l presintă comitetul, sĕ vede creşterea din an în an, aşa, că pe când la 1894 numĕrul membrilor era de 647 — la 1903 este de 1563.

Această continuă şi îmbucurătoare urcare a numĕrului membrilor se datoreşte nu numai creşterii interesului şi priceperii poporului nostru pentru causa »Asociaţiunii«, ci îndeosebi şi îmbunătăţirilor făcute în timpul mai nou în întreg organismul »Asociaţiunii«, mai ales în privinţa funcţionării mai intensive a despărţĕmintelor şi a evidenţei mai bune şi riguroase ce se poartă în biroul central asupra membrilor.

Cu toate aceste numĕrul membrilor »Asociaţiunii« până astăzi numai multămitor nu poate fi numit, şi în comparaţie cu forţele numerice, economice şi intelectuale ale poporului nostru lasă încă foarte mult de dorit.

Faţă cu pretenţiile mari ce se formulează în general în privinţa problemelor şi activităţii »Asociaţiunii«, se impune societăţii noastre şi datorinţa de a-'i da mijloacele trebuincioase pentru o lucrare mai intensivă, cu atât mai mult pentru-că în lipsa de fonduri disponibile, de present »Asociaţiunea« pentru acoperirea budgetului seu, este avisată mai ales numai la cotisaţiunile membrilor.

Intre asemenea împrejurări credem, că cea mai veche şi cea mai importantă asociaţiune culturală română din ţeară este în drept a reclama concursul tuturor acelora, cari aparţin astăzi societăţii noastre culte şi al căror numĕr este neasĕmĕnat mai mare, decât numĕrul neînsemnat al membrilor »Asociaţiunii«. Indeosebi vor trebui căutate mijloace corĕspunzĕtoare pentru combaterea incovenientului, că an de an preste 300 de membri, cu toate-că primesc organul »Asociaţiunii«, nu-'şi achită cotisaţiunile nici după un respiriu de 15 luni, şi astfel Comitetul central se vede silit a-'i şterge din registrul membrilor.

Despărţĕmintele.

Despărţĕmintele »Asociaţiunii« au un rol de estremă importanţă în vieaţa acesteia Puse în contact nemijlocit cu organele conducĕtoare ale instituţiunii noastre, şi cu mediul asupra căruia aceasta ar avea sĕ influenţeze, efectele şi resultatele lucrării »Asociaţiunii« sûnt condiţionate în cea mai mare parte dela zelul şi priceperea cu care despărţĕmintele îşi îndeplinesc rolul lor intermediar.

Nu încape îndoială, că în timpul din urmă am făcut progrese însemnate şi în această privinţă. Anume putem constata din acte, că în anul 1895 dintre 33 despărţĕminte organisate au lucrat 21, ear' de acì încoace se vede un spor continuu, aşa că în 1903 dintre 46 despărţĕmînte au lucrat 40.

Cu toate aceste numai o parte a despărţĕmintelor, în frunte cu cele din Braşov şi Timişoara, cari an de an sĕvîrşesc o lucrare tot mai intensivă şi rodnică, şi pot fi numite cu drept cuvênt despărţĕminte-model, — a ştiut sĕ se conformeze problemelor importante, ce le-au fost încredinţate, ear' în multe alte părţi, şi între aceste şi în centre mai mari cu poporaţiunea românească mare, cultă şi bine situată (s. ex. în desp. Lugoj, Caransebeş, Orăştie, Brad, Dej, etc), despărţĕmintele au desvoltat o activitate mai puţin mulţumitoare.

In anul din urmă au ţinut adunări cercuale despărţémintele: Abrud-Câmpeni, Alba-Iulia, Beiuş, Bistriţa, Blaj, Bocşa, Brad, Braşov, Cluj, Cohalm, Deva, Dobra, Făgăraş, Haţeg, Hida-Huedin, Lipova, Ludoş, Mediaş, Mercurea, Mociu, Năsĕud, Orade, Oraviţa, Oşorheiu, Panciova, Reghin, Sebeş, Sĕlişte, Sibiiu, Sighişoara, Şimleu, S.-Miclăuş, Timişoara, Torac, Treiscaune, Turda, Vêrşeţ şi Zernești, în total 38.

In 2 despărţéminte (Orăştie şi Sătmar) a funcţionat numai Comitetul cercual, ear' din 6 despărţéminte (Agnita, Brad, Caransebeş, Dej, D.-S.-Mărtin şi Lugoj) nu a întrat nici un act la Comitetul central.

Despre lucrarea sĕvîrşită în anul trecut de despărţémintele active, putem raporta, că în 22 despărţéminte s'au ţinut în total 40 prelegeri poporale, în cea mai mare parte cu ocasiunea adunărilor cercuale.

Observăm la acest loc, că prelegerile ţinute în Despărţ. Braşov au fost ilustrate cu ajutorul Skioptikon-ului cumpĕrat la iniţiativa Secţiunii ştiinţifice a »Asociaţiunii«, şi că probele făcute cu aparatul de proiecţiune au dat în toate privintele resultatele cele mai mulţumitoare. Convins, că asemenea prelegeri vor puté contribuì foarte mult la popularisarea ştiinţelor şi la lăţirea cunoştiinţelor folositoare în sînul poporului nostru, comitetul central, în urma cererii şedinţei plenare a secţiunilor ştiinţifice-literare, a provĕzut în budgetul anului viitor o nouă dotaţiune pentru cumpĕrarea de aparate de proiecţiune şi de diapositive, ca în viitor sĕ se poată ţiné astfel de prelegeri şi în alte despărţăminte.

De remarcat mai este şi seria prelegerilor ţinute în despărţământul Sibiiu, cari după terminare Casei Naţionale se vor puté continua cu mai multă înlesnire şi sperăm că vor puté contribuì mult şi la aceea, ca noul muzeu şi aşezămintele împreunate cu el, sĕ devină un adevĕrat focular cultural pentru poporul nostru.

O deosebită atenţiune au dat Despărţémintele şi în anul trecut *bibliotecilor poporale*. In mai multe locuri s'au înfiinţat biblioteci nouĕ, s'au mai cumpĕrat cărţi pentru cele existente şi s'au procurat mijloacele băneşti pentru asemenea scopuri.

Cu toate insistenţele Comitetului central de a întemeia o evidenţă exactă asupra bibliotecilor Despărţémintelor, biroul »Asociaţiunii» nu a putut primì nici până astăzi datele şi astfel nu putem da un tablou complet al bibliotecilor, în mod oficial. Comitetul central are cunoştiinţă despre 108 biblioteci înfiinţate în 29 despărţéminte.

Organisarea agenturilor de asemenea a continuat şi în anul trecut, şi anume s'a raportat Comitetului central pân' acum despre activarea a 96 agenturi. In această privinţă însĕ despărţămintele mai au încă mult de făcut, căci numai atunci îşi vor puté îndeplinì misiunea, dacă pe teritorul lor nu va rĕmânea nici o comună românească mai mare fără o agentură a »Asociaţiunii«.

Afară de lucrările înşirate, Despărţémintele au arangiat în anul trecut de obiceiu cu ocasiunea adunărllor cercuale, mai multe expotiţiuni, şi au distríbuit cu aceste ocasiuni diferite premii în bani. Pe lângă expositiunile de articole de industrie de casă, obicinuite şi în trecut, s'au mai arangiat în anul trecut şi expositiuni de vite (Desp. Zernești) şi de brânzării (Bran).

Despărţémintele nu au negligeat nici interesele mai ideale ale poporului nostru şi în multe locuri s'au pus în fruntea tuturor mişcărilor culturale. Astfel s. ex. Desp. Orade a arangiat iubileul de 40 ani al revistei »Familia«, Desp. Bistriţa a iniţiat înfiinţarea unui curs de musică vocală, Desp. S.-Miclăuş s'a îngrijit de un monument pentru mormêntul poetului Iulian Grozescu, Desp. Braşov a edidat cărţi potrivite cu trebuinţele şi priceperea poporului etc.

Toate aceste arată că în sinul despărţémintelor s'a manifestat în anul trecut o mişcare destul de vie şi o activitate mai itensivă. Este însĕ de regretat, că aceste mişcări nu sûnt generale, ci sĕ mărginesc numai la o parte a despărţémintelor, unde afacerile sûnt conduse de bărbaţi cu zel şi abnegaţiune.

Secţiunile ştiinţifice literare.

Cel mai tinĕr diutre organele »Asociaţiunii« noastre, Secţiunile ştinţifice-literare, cărora adunările generale din anii trecuţi le-au determinat un mare şi important teren de acţiune, au trecut acum preste greutăţile începutului şi au desvoltat în anul trecut o activitate atât de vie şi intensivă, încât credem că scepticismul cu care a început a fi apreţiat rolul şi importanţa instituţiunii, în curênd va fi delăturat şi va da loc încrederii depline în viitorul lor.

Despre lucrările săvârşte de secţiuni sĕ va presenta — în conformitate cu dispositiunile regulamentului lor — un raport în şedinţa publică, căre sĕ va ţinea cu ocasiunea adunării generale.

Şedinţa plenară a secţiunilor, ţinută la 19 şi 20 Iul. a c., s'a şi ocupat cu această chestiune, şi constatând de o parte că în sensul regulamentului secţiunilor, stabilirea planului de acţiune al acestora, cade în competenţă exclusivă a Şedinţei plenare, ear de altă parte că secţiunile de fapt au şi stabilit încă în anii trecuţi planul lor de acţiune şi continuă a-'l desvolta în conformitate cu situaţiunea dată şi cu trebuinţele ce din timp se impun, — a declarat că doreşte a menţiné neştirbit şi pentru viitor dreptul sĕu autonom şi exclusiv de a stabilì principiile conducătoare ale lucrării secţiunilor.

Comitetul central, din a sa parte a aderat la aceste vederi, basate pe dispositiunile regulamentului şi justificate şi prin faptul că adunarea generală după modalităţile în cari se compune, nu poate fi nici chemată nici competentă de a întra în asemenea chestiuni de specialitate.

(Va urma).

De-ale Românilor din America.

Din două părţi primim veşti, cari privesc pe Românii din America şi pe cari le dăm acì cu plăcere:

Biserică română în America.

Ioungstown, Sept. c,

»Clubul Român« din Cleveland (statul Ohio, N.-America) a învitat pe toti Românii de prin prejur la un congres românesc, cu scopul de a discuta şi a se înţelege cu toţii, ca împreună şi cu ajutorul Atotputernicului Dumnezeu, sĕ strîngă un fond pentru zidirea unei biserici române, spre mărirea lui D-zeu şi spre fala neamului românesc.

Deşì afacerile nu merg după cum ar trebuì şi călĕtoriile sûnt împreunate cu cheltuieli, totuş 'mi-a fost dat sĕ vĕd o adunare frumoasă. Deci din parte-'mi mulţămesc şi pe aceasta cale iniţiatorilor şi la toţi aceia, cari au rĕspuns la apelul făcut de iniţiatori, adecă de comitetul clubului din Cleveland, căci acì s'a împlinit ceea-ce a zis poetul: Români din patru unghiuri, uniţi-vĕ în cuget, uniţi-vĕ în simţiri. Intr'adevĕr acì erau Români din toate părţile locuite de Români şi spre lauda lor au hotărît cu toţii în unire, ca fiecare sĕ dea concursul sĕu spre a se aduce la îndeplinire scopul măreţ şi dorit de toţi.

Totodată rugăm pe toţi Românii de bine sĕ contribuească cu dinarul lor la zidirea sfântului locaş, a cărui lipsă este foarte mult simţită pentru noi Românii din America.

Ioan Baboş,
măsar.

Fiţi cu grije!

Bremen, 13 Sept. 1904.

In ziua de 10 Sept. st. n. sosind vaporul »Friedrich der Grosse« din New-York la Brema, în el, printre alţi mulţi sĕ afla şi Românul Vasile Russu din Şeulia-rom.

Omul acesta când a voit sĕ plece din America spre casă, a mers la un agent necunoscut, ca sĕ-'i schimbe banii, care-'i mai avea la sine, adecă 39 dolari. Agentul 'l-a întrebat că ce fel de om este? şi dînsul a rĕspuns că e Român. Pe vorba aceasta agentul a dat Românului bani din România, adecă lei, dar' câţi? 128 de lei; pe când pentru 39 dolari ar fi trebuit sĕ capete cel puţin vre o 200 de lei. Bietul om dacă s'a pus pe vapor a început a-'şi numĕra banii, dar' fiindu 'i banii necunoscuţi, n'a putut eşì cu socoteala în nici într'un chip.

Dacă a sosit în Brema 'şi-a schimbat banii românești toţi în coroane, pentru cari a căpĕtat 120 cor. 23 bani.

Cugetaţi numai ce înşelăciune a fost pe bietul om, căci pentru acei 39 dolari ar fi trebuit sĕ capete 195 cor. şi nu numai 120 cor. 23 bani. Astfel omul a fost păgubit cu vre-o 75 cor.

Eu vĕ rog iubiţi Români, aflători în America şi cei cari sûnteţi decişi a merge de acum înainte, acolo, băgaţi bine de seamă cu cine vorbiţi şi cui îi daţi banii în mână. Nu întraţi peste tot locul unde vedeţi câte o hârtie pusă în fereastră, pentru-că acelea sûnt numai bănci private, cari lasă pe om fără bani. Mergeţi la bănci, care vĕ sûnt cunoscute şi unde vĕ puteţi înţelege cu vorba.

Trebue sĕ gândiţi la munca, care aţi muncit-o pentru bani; gândiţi-vĕ la acei rĕrĕmaşi acasă, cu ce dor şi braţu larg vĕ aşteaptă, ca încă sĕ aibă ceva parte din banii, cari d-voastră cu mare greutate 'i-a-'ţi câştigat, nu vĕ lăsaţi sĕ vĕ ia străinii banii din mână.

Nicolae Suciu.

PARTEA ECONOMICĂ.

Apĕrarea paserilor.

Pe când mai înainte de asta cu un veac, nu esista nici o lege, care se ia în apĕrare paserile folositoare; pe când mai înainte se dedeau chiar porunci aspre pentru stîrpirea unora din acelea: pe atunci apĕrarea paserilor este luată astăzi chiar de cătră guvernele ţĕrilor civilisate.

Astfel congresul ornitologic ţinut la anul 1872 în Viena cu prilejul esposiţiunei universale, a luat o hotărîre, ca sĕ se recerce toate guvernele statelor europene, pentru a aduce legi cu privire la apĕrarea paserilor folositoare.

Aceasta hotărîre s'a luat în urma înmulţirei din cale afară a fluturilor şi a omizilor de tot felul, cari au făcut pagube însemnate grădinilor, viilor şi câmpurilor.

Anul acesta încă s'a ţinut un congres ornitologic la Paris, la care au luat parte representanţi din Austro Ungaria, Germania, Belgia, Francia, Spania, Grecia, Luxemburg, Monaco, Elveţia, Portugalia şi Svedia, cari au subscris o învoire constătătoare din 16 părţi.

In partea primă se numesc toate paserile, cari au lipsă de apĕrare din partea omului. In partea a doua se tractează despre apĕrarea cuiburilor, a ouĕlor şi a puilor de paseri. In partea a treia se opreşte stîrpirea paserilor folositoare într'o mĕsură mai mare. In partea a patra se opresc anumite unelte şi clucse pentru prinderea paserilor. In partea a cincea se opreşte prinderea paserilor folositoare şi a puilor acelora pe timpul dela 1 Martie până la 15 Septemvrie. In partea a şesea se dă drept autorităţilor pentru acordarea de îngăduinţe la stîrpirea paserilor stricăcioase. In partea a şeptea se regulează ţinerea paserilor folositoare. In partea a opta se regulează ţinerea galiţelor şi vênatul paserilor sĕlbatice. In celelalte părţi se tractează despre contractele, ce le vor încheia statele între ele cu privire la vênatul paserilor.

La noi în Ungaria, apĕrarea paserilor este garantată prin articlul de lege XII. din anul 1894 §§-ii 57 şi 58 şi prin ordinaţiunea ministrului de agricultură din 18 Martie 1901 Nro 24.655. Dar' ce folos, că legea stă pe hărtie şi nu se prea ţine mai nicăiri, aşa dupăcum ar trebui sĕ se ţină.

De aceea credem, că nu va fi de prisos, ca sĕ cunoaştem şi noi mai de aproape paserile folositoare şi stricăcioase grădinilor, viilor şi câmpurilor noastre. Vom începe deci cu:

1. Vulturul, care se mai numeşte şi regele paserilor, aduce omului folos prin aceea, că consumă toate mortăciunile, pe cari le află împrăştiate pe câmp şi când nu află de acelea, îşi ia refugiu la pradă vie, care constă de regulă din pui de iepuri, căprioare, vulpi, lupi, miei ş. a. Vulturul cu grumazii pleşugi se numĕră între paserile folositoare, ear' cel cu pene pe grumazi, se numĕră între cele stricăcioase.

2. Ulĭul consumă o mulţime de şoareci, şopârle şi şerpi, dar' flindcă une-ori omoară şi mănâncă şi puii, ba câte-odată chiar şi găinile mai mari se numĕră între paserile stricăcioase.

3. Vindereul consumă numai la o mâncare câte 20—30 de şoareci de câmp. Afară de acestia mai consumă sumedenie de omide, insecte şi ouĕle acestora. De aceea cu drept cuvênt se numĕră el între paserile folositoare.

4. Buhele, cari sûnt de mai multe specii şi mărimi sûnt cele mai folositoare paseri economului, de oare-ce de când înserează, până dimineaţa, când se creapă de ziuă nu fac alta decât prind. şoareci, insecte şi fluturi de noapte Aceasta o pot face ele cu atâta mai vêrtos, cu cât au penele moi şi astfel nu fac larmă prin sborul lor. O păreche de buhe e în stare se prindă într'o singură noapte şi se ducă în cuibul lor câte 11 şoareci de câmp, şi până la 100 insecte şi fluturi de noapte. Buhele încă se numĕră între paserile folositoare economului.

5. Corbul este o pasĕre, care răpeşte mai cu seamă ouĕle şi puii altor paseri mai mici de prin cuiburi, ear' când nu află de acestea caută şi mortăciuni, pe cari apoi le mânâncă cu plăcere ca şi vulturul. El mai consumă şi mulţime de vermi şi alte insecte, pe cari le poate prinde de pe pământ. Afară de acestea îi place sĕ răpească şi se ducă în cuibul sĕu tot felul de obiecte sclipicioase, precum sûnt: banii inelele, sculele sclipicioase ş. a. Corbul încă se numĕră între paserile stricăcioase.

6. Cioarele şi cioîcele de asemenea se numĕră între paserile stricăcioase, fiindcă fac daună însemnată economului în cucuruzul sĕmĕnat primăvara şi toamna, până când se coace, dar' ele mai aduc şi oare-care folos prin aceea, că stîrpesc o mulţime de omide şi insecte de pe fênaţe şi după brazdele plugului, pe unde încă se pot vedè adese-ori cu prilegiul aratului.

7, Ţarca (coţofana) încă se numĕră între paserile stricăcioase, fiindcă răpeşte ouĕle de prin cuiburile de găini şi de pe la alte paseri, dar' ea mai aduce şi oare-care folos prin aceea, că stîrpeşte o mulţime de insecte, omide şi vermi.

8. Cucul se numĕră între paserile folositoare economului, de oare-ce el mânâncă cele mai multe insecte stricăcioase, precum şi omidele acestora. Cucul nu-'şi face cuib, ca alte paseri, ci femeiuşa lui când vrea se oauĕ îşi depune ouĕle ei în cuibul altor paseri, ale căror ouĕ samĕnă cu ale ei, aşa că b ata pasĕre neştiind ce s'a întêmplat, de-odată cu ouĕle ei clocește şi pe cele de cuc. Cu toate acestea, deşi puii eşiţi din asemenea ouĕ sûnt fraţi maşteri, pasărea respectivă nu-'i alege, ci la toţi le dă deopotrivă de mâncare, până-ce cresc de pot sbura din cuib. Cucul îşi strigă tot numele sĕu, dar' pentru cântat are un graiu de ris.

9. Gheunoile, cari încă sûnt de deosĕbite specii şi mărimi, sĕ numĕră intrĕ paserile cele mai folositoare ale pomilor şi arborilor. Ele sĕ urcă cu o iuţală de admirat, cu deosebire pe arborii şi pomii mai bĕtrâni, totdeauna de dinjos în sus, apoi bat cu ciocul lor cel tare, ca cu un ciocan în scoarţa lemnului bĕtrân, sub care se încuibează o mulţime

VESELIA.

— Foiţa glumeaţă a »Foii Poporului«. —

Mireasa chioară.

Un fecior peţi odată
Pe-o fată chioară, dar' bogată,
Vrând sĕ-'i fie de nevastă
Cum sĕ face în lumea astă.

Lui fata tare-'i plăcea
A o lăsa n'o putea,
Dar' el bine nu ştia
Ce hibă fata avea,

El pe popa, din cel sat
La 'nvoială 'l-a chemat,
Pe fată sĕ o peţească
Ca sĕ-'i fie lui nevastă.

Mama chioarei cam vicleană
Luând un ac din năframă
In ştergar la uşă-'l pune
Apoi chioarei aşa-'i spune:

— Când eu acul 'l-oiu căuta
Eu pe tin' te-oiu întreba
»Tu, Marie, nu ştii tu
Unde am pus eu acu?«

Tu sĕ strigi atunci — ia samă —
»Uite-'l colo nu-'l vezi mamă?
Eu îl vĕd chiar dela masă
Implântat cu un fir de aţă«.

Peţitorul că venea
Cu popa alăturea,
In casă ei au întrat
La masă s'au aşezat.

Mama chioarei începù
A 'ntreba, unde-'i acu?
Ear' chioara de după masă
Stă smerită şi făloasă,

Apoi maichii sale-'i zice:
— Eu vĕd acu cum străluce
După uşe implântat
In ştergarul de bumbac.

— O drăguţă fata mea
Cum de bine poţi vedea,
De aş vedea şi eu aşa
'Mi ar părea lumea a mea.

Feciorului 'i a plăcut
Cum de bin' fată a vĕzut,
Ear' popa dându le sfat,
Miri 'i-a binecuvêntat.

Maica chioarei tot voioasă
Mâncări aduce pe masă,
Fripturi multe, pentru patru
Şi un blid cu lapte acru.

Chioara 'n jurul ei priveşte
Laptele 'n blid îl zăreşte,
Dar' crezênd că 'i mâţa-ai albă
Dă cu pumnul s'o lovească.

— Câţ la dracu, ce te sui
Şi pe masă te cucui?
Locul tĕu este sub masă
Că doar' nu tu eşti mireasă.

de insecte, pe cari prin ciocănitul acela, le alungă cătră vîrf, apoi ascultă rîcăitul lor și acolo unde s'au grămădit mai multe, sparg scoarța si cu limba lor cea lungă și lipicioasă le adună apoi cu o poftă mare pe toate și le înghite. De multe-ori gheunoile umblă și pe pământ, rîcâe mușinoaiele de furnici, își bagă limba în acelea și apoi ș'o trag încărcată de furnici și le înghite cu plăcere. Cuibul 'și-'l fac prin scorburile arborilor, pe cari le găuresc une-ori și ca de 15 cm. de afund și acolo își depun apoi ouăle lor albe, în număr de 6—8.

(Va urma).

Despre arat.

Între lucrările de căpetenie ale pământului, aratul se poate pune în locul întâiu, ca temeiul celorlalte lucrări. Și temeiul ori-cărei lucrări trebue să fie întru toate bun, dacă e ca lucrările următoare să isbutească și să fie împreunate cu cel mai mare folos.

Prin arat țintim a mărunți și a face afênată pătura roditoare a pământului (solul) pentru-ca aerul, umezeala și căldura să poată străbate cu înlesnire la adâncime, astfel ca pământul să se amestece cât mai bine, asemenea și gunoiul. Totodată prin arat se împuținează și se stîrpesc buruienile netrebnice, ear' rădăcinile plantelor ce cultivăm înadins pot străbate cu înlesnire la adâncime și se pot întinde în toate părțile, adunându-'și hrana trebuincioasă.

La arat trebue însă să se țină seamă mai ales de următoarele legi:

1. Să se stărue ca prin arat încetul cu încetul, pătura roditoare să devină mai adâncă, arând din an în an ceva mai afund, până am ajuns la adâncimea de 16—24 centimetri. Cu chipul acesta rădăcinile plantelor pătrund la adâncimi, unde și în anii secetoși găsesc umezeala și astfel plantele nu sûnt osândite să tânjească ori să piară.

2. Toamna mai ales pământul să ară cât mai adânc, pentru-că pământul mort (până acum nelucrat) scos dela adâncime, peste iarnă se îmbunătățește foarte mult prin lucrarea înghețului.

Ogorul de primăvară încă se face mai adânc decât întorsul și decât aratul de-a treia-oară, în pragul semănatului pentru spicoase. Plantelor de săpat: cucuruzului, cartofilor, napilor ș. a. nu le strică arătura mai adâncă nici înainte de semănat, pentru-că ele au rădăcini puternice și lungi, cu care își caută hrana și în pământul mai bun, ce prin aratul adânc ar fi ajuns la adâncime.

3. Locul gunoit din proaspăt și miriștea, îndată după secerat se ară, de obiceiu mai puțin adânc. Rămânând gunoiul și miriștea la mai mică adâncime, căldura și umezeala străbat cu înlesnire la ele și le descompun mai îngrabă, astfel că planta ce se seamănă poate trage mai mult folos pe urma gunoiului. Când însă aratul miriștilor urmează a se face toamna, trebue făcut adânc.

4. Să se încunjure la arat facerea greților, adecă să nu rămână loc nearat printre brazde, să nu se dea brazde prea late, și aceste să se răstoarne toate deopotrivă, bine.

5. Ogorul de toamnă poate fi cât de bruțos, și de aceea se poate face și fiind pământul ud, numai să nu să lipească de plug.

6. De regulă pământul trebue arat, când nu e nici prea vîrtos, nici prea moale. Cel prea vîrtos se lucrează cu greu și rămâne bruțos, cel prea moale se întărește din cale afară. In amêndouĕ împrejurările arătura nu e priincioasă. Și de aceea potrivirea unui timp priincios pentru arat, ajută nespus de mult sporirea roadelor.

7. Pentu-ca locul să rămână cât mai oblu, și pentru-ca buruienile să poată răsări cât mai bine, după fiecare arătură el trebue grăpat. Făcênd așa, arătura următoare isbutește neasemănat mai bine și buruienile se pot stîrpì mai ușor cu plugul.

8. Pentru locurile late, se recomandă și aratul în curmeziș din când în când. Cu chipul acesta locul se lucrează mult mai bine și se pierd spinările, cari se văd la toate locurile arate numai dealungul. *A. P. R.*

In lipsa de nutreț.

In sensul circularului ministrului reg ung. de agricultură Nr. 9310 pres., subscrisa »Reunuine română de agricultură« din comitatul Sibiiu face cunoscut, că *nutreț* în cantitate mai mare să poate procura numai din străinătate anume din Italia, Helveția, Olanda și în parte din Austria. Cantități mai mici stau la dispoziție dincolo de Dunăre și în Croația.

Prețurile din străinătate sûnt de present între 8—10 cor.

Provisiune mai mare de turte (pogace) de in sûnt la dispoziție la fabrica de uleiu din Györ. Prețul va fi probabil preste 14 cor.

Turte de ulei să pot căpăta la socíetatea de ulei industrială pe acții, Budapesta (strada Deàk Fer. Nr. 3) 100 vagoane, maja metrică cu câte 14·50 cor.; la societatea industrială ungară de uleiu din Budapesta IX strada Sorok-ár, acum nu este provisie dar' mai târziu vor sta la dispoziție pe săptămână câte 2—3 vagoane, per maja metrică 14·06 cor.

Din nutrețurile păioase au înștințat la minister următorii:

Szájbeli Gyula (Rohoncz) 30 vagoane de fên, per maja metrică cu 9 cor.; Neugebauer (Radosocz) 3 vagoane de paie de orz și ovĕs; Sváb Sándor, jun. (Bál-Szt György) 46 vagoane de fên, după calitate per maja metrică cu 6—10 cor.; frații Neumann și soțul, Budapesta, curtea Thonet 3—400 de vagoane de fên, preșat; dela stațiunea căilor ferate austriace, maja metrică cu câte 8.5 cor.; Weisz Iacob în Oradea-mare (Zöldfa utcza) 10 vagoane de fên per maja metrică cu 9 cor.; May Samu și fiu, Budapesta, IX. strada Üllő 105, din Sziszek 250 m. m. și din Gradișca-nouă 140 m. m. de fên, per maja metrică 8 cor.

Afară de aceste au mai sosit oferte din Știria pentru fên, 8·000 măji m. loco la stațiunile de acolo per maja metrică cu câte 9 cor. 20 bani, din Zürich 100—200 de vagoane de fên per maja m. m. cu câte 7 cor. 60 bani, la care să adaugă transportul până la Budapesta după maja m. cu câte 2 cor.; 85 bani, Walland Bert. Cilli, Stiria, per maja metr. cu câte 9 cor.; crumpene per m. m. cu câte 9.25 cor.

Dintre alte nutrețuri să află ovĕs la firma din Budapesta: Mendl Mano fiii, 100 vagoane, loco Budapesta, per maja m. 14 cor. 80 bani, și tot acolo cucuruz până la 300 vagoane maja m. 14 cor. 80 bani și tot acolo cucuruz până la 300 vagoane maja m. per 15 cor. La firma Szalay Gyula (Budapesta) tărîțe de urez ab Fiume m. m. cu câte 8.4 cor.

In comuna Semelyi (comit. Veröcze) 3 vagoane per m. m. cu 14 cor. 30 bani. In Perianos (comit. Torontal) 3 vagoane 15 cor. tot aici cucuruz 5—7 vagoane per m. m. cu câte 16 cor. Cucuruz să mai poate căpăta la »Magy Hitelbank«, 44 v. loco Budapesta per m. m. cu câte 14 cor. 40 bani, frații Neumann Budapesta (curtea Thonet) fên, vagoane 350 per m. m. cu 8 cor. 50 bani; Weisz Iacob, Orade, (Zöldfa u). fên, 10 vag. m. m. cu 9 coroane; May Samù éș fia Budapesta (IX strada Üllő 105). fên, 250 vag. 8 cor.; Wallaut Bert. Cilli (Stiria) fên, 9 cor., Száybély Gyula, Rohoncz fên, 30 vag. 9 cor., Neugebauer József, Radosoc orz, și ovĕs 3 vag., Via Holits, paie,; ifj. Sváb Sándor, Balaton-Szt.-György fên 11 v. cor. 7.60, 6 v. cor. 8.60; 14 v. 10.60; 15 v. 6 cor.; Wolfner László Arad-Gáj, fên 100—150 vag. 8 cor. Comuna

---

Cât era casa de-a latu
Nu vedeai făr' lapte acru.

. . . . . .

Feciorul dac-a vĕzut
Că chioara ce a făcut
Pălăria 'și-a luat
Și pe ușă s'a cărat.

Popa sta și să gândea
Apoi și el să scula
Și 'și vĕzù frumos de drum
Să nu capete vre-un pumn.

Bremen. *Nicolae Suciu.*

'L-a luat Dumnezeu?

— Anecdotă. —

Un Țigan mergând cu tat'so
Pela munte de'ntêmplare,
Printr'un loc cu povîrnișuri
Cătr'o rîpă-adêncă tare,
Cum mergeau vorbind într'una:
Ham ta-ranca, tam-ta-ra
Numai eată că bĕtrânul
Cade colo'n rîpă, na!
Și se duce în jidovină
Rostogol de-a bou-'n jos
Până-ce distrînsul poate
Nu rĕmâne 'ntreg nici os.
Ear feciorul sĕu vĕzêndu-'l
Că se duce'n așa fel,
Stă și flueră și el.
Ear' când ese'n drum în colo,
Eată'n drum un oare-care
Il întreabă de'ntêmplare:
— Dară tat-o unde este,
Căci cu dênsul ai pornit?
— D'apoi tetea zice dênsul,
Pe-acolo s'a prăpădit.
— Cum se poate, zice omul
Cum să poate, spune zĕu,
'L-a luatu-'l Dumnezeu?
— Aș; de unde, zice dênsul,
Doar n'a mers în sus săracul,
Că s'a dus la vale'n rîpă,
Cred că 'l-a luat chiar dracul...

Th. D. Speranță.

Martos comit. Komárom, grâu presat 5—6 vag. 4 cor. 50 bani, orz şi ovĕs 5—6 vag. 4 cor. 50 bani, comuna Füsz comit. Komárom, Csilizradvány comit. Győr fĕn 2 vag. 5—7 cor., paie de grâu 3—4 vag. 2 cor. Comitatele Bistriţa-Năsĕud fĕn 174 vag.; Solnoc-Dobâca măzăriche 12 vag. Sălagiu paie 10 vag, Aug Hauberger Thalgau (Salzburg). fĕn 10—50 vag. Iul. Steindler Bürmvos (Salzburg) fĕn 25 vag. 8 cor. 50 bani, ifj Weisz József, Dunaszerdahely, fĕn 15 vag., 9 cor. 20 bani, comuna Rakos comit. Nograd fĕn 20 vag. 13 cor. G. Mosshammer, Kirchdorf (Austria-de-sus) 30—40 vag, Johann Lehner, Linz (Römer str. 34), fĕn. Unger Miksa, Moson, fĕn 3—400 vag. Brinkwsrths & Sohn, Suatkampson 1000 ton. Joh. Koffler, Hith (Körutcza) fĕn. Promiţând a continua în numĕrul viitor, atragem atenţiunea celor pe cari îi priveşte asupra adreselor de sus.

Sibiiu, 20 Sept. 1904.

Comitetul central al »Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiu«:

D. Comşa, president. **Vic. Tordăşianu,** secretar.

Reuniunea de agricultură regnicolară şi lipsa de nutreţ.

Comitetul acestei reuniuni a ţinut la 27 Aug. a. c. o şedinţă estraordinară sub presidiul contelui Aurel Desseffy. Unicul obiect al acestei şedinţe a fost desbatere asupra situaţiunii critice, în care au ajuns agricultorii din causa lipsei de nutreţ pentru vite şi în unele regiuni şi din lipsa de bucate. Favorurile de transport pe liniile ferate, comitetul reuniunii nu le găseşte îndestulitoare; în Austria favorurile de transport sûnt mult mai favorabile.

După desbatere mai îndelungată s'au adus următoarele decisiuni:

1. In vederea situaţiunii critice causată de seceta din anul curent, se impune de urgenţă o conlucrare a regimului şi a societăţii pentru preîntimpinarea relelor ameninţătoare.

2. Să se formeze în toate comitatele ţĕrii — câte un comitet din membrii ai organelor administrative şi din membrii societăţii, care să spriginească guvernul în acţiunea sa.

3. Pentru spriginirea guvernului trebue să se formeze din sînul reuniunii de agricultură regnicolară un comitet central permanent.

4. Toate reuniunile agricole din ţeară să fie provocate a participa la acţiunea de ajutorare.

5. Comitetul central trebue să ţină neîntrerupt în curent pe economii din ţeară asupra provisiunilor de nutreţ şi a modalităţilor de-a 'şi-le procura.

6. Nutreţurile aduse din străinătate, înainte de-a fi date spre întrebuinţare, trebue supuse unei cercetări serioase.

7. Se vor ţinea în evidenţă nutreţurile ce stau la dispoziţie; pentru maşinile cari servesc la pregătirea nutreţului se va da concesiune de liber transport.

8. Favorul de transport pentru nutreţuri trebue să devină mai mare, şi comitetul central va avea să facă guvernului propuneri în această privinţă, îndeosebi ca să poată beneficia de favoruri şi transporturile sub 10.000 chilograme.

9. Pentru-ca fabricile de spirt agricole să poată contribui şi ele, la micşorarea lipsei de nutreţ, limitarea, că agricultorii să poată prelucra numai producte proprii, să fie revocată pentru anul 1904/5.

10. Ministrul de finanţe să fie recercat a concede ca fabricele de spirt agricole să vêndă provisiunile lor de cartofi pentru hrana oamenilor, ear' complectarea contingentului lor să o facă prin arderea altor materii ce conţin scrobeală sau zăhar.

11. Regimul să fie recercat a se îngriji de timpuríu de sumele estraordinare de bani necesare în urma lipsei ce nea ajuns.

12. Ministerul de agricultură trebue să procure date esacte despre situaţiunea nutreţului în Austria şi aceste să le facă cunoscute agricultorilor.

13. Agricultoriii trebue făcuţi atenţi, că e consult să nu vêndă sĕmênţa necesară pentru sĕmĕnăturile de toamnă, pentru-că după-ce vor da ploile să poată începe imediat cu sĕmĕnatul.

14. Lucrările ce au să să facă din împrumuturile pentru investiuni să se facă în mĕsură mai mare, şi nu prin întreprinzĕtori, ci în regie proprie a statului, prin întreprinzĕtori nemijlociţi.

15. Agendele comitetului central, pentru-ca să se poată esecuta urgent, au să se facă presidial, avênd să fie presentate ulterior comitetului de direcţiune.

In fine s'a ales comitetul central.

„Rev. Ec.“

Nou abonament la „Foaia Poporului“.

Ca doritorilor de cetire să putem înlesni abonarea „Foii Poporului“, deschidem cu 1 Octomvrie a. c. un nou abonament la „Foaia Poporului“.

Abonamentul e de două feluri, anume:

1. Se poate abona „Foaia Poporului“ pe o jumĕtate de an, din 1 Oct. până în 1 Aprilie.

Preţul acestui abonament e 2 cor.

2. Să poate abona foaia pe 3 luni, din 1 Oct. până în 31 Dec. a. c.

Preţul acestui abonament e 1 cor.

Atragem luarea aminte a cetitorilor şi în deosebi a iubiţilor nostri ţĕrani asupra „Foii Poporului“, care e făcută anume pentru ei şi este cât se poate de ieftină.

Abonaţii primesc la sfintele sĕrbători ale Crăciunului o frumoasă şi bogată broşură, ca „Dar de Crăciun“.

Biblioteca „Foii Poporului“.

Vestim cu plăcere iubiţilor nostri cetitori, că zilele aceste a ieşit în tipar Nr. 2 din Biblioteca »Foii Poporului« cu titlul:

Din literatura poporală română. *Doine şi strigături. Culese şi întocmite de Nicolae Regman.* Preţul 20 bani.

Broşura aceasta cuprinde un mare numĕr de *doine şi strigături* din cele mai frumoase, cari sûnt atât de iubite de poporul nostru.

Cărticelele Bibliotecii »Foii Poporului« sûnt făcute anume pentru trebuinţele ţĕranului român şi preste tot pentru omul dela ţeară. Ele vor cuprinde povestiri şi întêmplări istorice naţionale, poesii şi poveşti, istorioare morale şi pline de învĕţături etc şi pe lângă cuprinsul lor felurit şi folositor, ele vor avea avantagiul, că vor fi foarte ieftine, aşa că şi cel mai sărac să 'şi-le poată cumpĕra şi să-'şi poată aduna, aşa zicênd pe nesimţite şi cu preţ de nimica, o drăgălaşă bibliotecă.

De aceea rugăm pe iubiţii cetitori a rĕspândi aceste cărticele pe la prietinii şi cunoscuţii lor.

Până acum au apărut:

Nr. 1. Din vitejiile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. Movila lui Burcel de Vasile Alexandri 20 bani.

Nr. 2. Din literatura poporală română. Doine şi strigături Culese de Nic. Regman. 20 bani.

Nr. 3. Poveşti. (In pregătire).

Ştiri economice, comerc., jurid., industr.

Ajutorarea însoţirilor de lăptărit. In Timişoara s'a ţinut săptĕmâna trecută o conferenţă, convocată de inspectorul lăptăritului Şerban, la care au luat parte mulţi economi, şi au fost representate reuniunile economice din Timiş şi Torontal şi 70 de însoţiri de lăptărit. La conferenţă societatea de esport de unt a oferit însoţirilor de lăptărit 200 mii cor. pentru cumpĕrare de nutreţ şi a ridicat preţul untului. Ministrul încă a dat ajutor acestor însoţiri.

Târg de galiţe în Arad. In Arad să va ţinea în 28—30 Octomvrie c. târg de galiţe de soiu nobil. Faţă de acest târg să arată interes deosebit. Inştiinţările despre participare la târg să pot face până în 10 Octomvrie c. la »Reuniunea agricolă« din comitatul Aradului.

FELURIMI.

Cei doi papagali. In Amsterdam s'a petrecut următoarea întêmplare hazlie. O oareş-care d-şoară, care în aşteptarea »Domnialui« vĕzuse deja treizeci-şi-şepte de primăveri spuse şi alte zece »nespuse«, moştenise dela un unchiu al ei general, între alte multe şi un papagal. Mare bucurie însă n'avea de papagal. Acesta anume, de câte-ori o vedea, o salută cu următoarele cuvinte: »Dute la dracu, hârcă bĕtrână«. Supărată şi mânioasă să pune d-şoara noastră şi scrie despre aceasta la un alt unchiu de al ei, popă. Acesta, ca să o îndulcească, îi trimite un alt papagal, o pasĕre, »foarte bine crescută, cu frica lui D-zeu şi cu maniere şi purtare aleasă; în societatea acestuia, celalt papagal de sigur să va

îndrepta«. D-şoara îi închide deci pe amêndoi în o odaie şi îi lasă singuri o sĕptĕmână. La sĕptĕmâna întră în odaie şi papagalii cum o vĕd o salută cu bucurie. Papagalul generalului strigă: »Dute la dracu, hârcă bĕtrană«; ear' papagalul, »cu frica lui D-zeu«: »Ascultă-ne dorinţele noastre, Atotputernice, cela ce eşti în ceruri«. *Gig.*

*

Un opal de şepte funţi. O ştire aproape de necrezut vine din Ceylon (insulă lângă India). Anume în una din băile de petri scumpe, s'a găsit un opal, care cântăreşte şepte funţi englezi. Opalul acesta, care e vrednic sute de mii, e unul din cele mai frumoase exemplare, ce sĕ află în lume. De-altcum sĕ vede că proprietarul băii e om cu noroc, căci în baia lui au aflat înainte de aceasta cu vre-o câteva luni, un opal în preţ de 25.000 de cor. şi după câteva sĕptĕmâni unul în preţ de 75.000 de cor., acuma earăşi apoi uriaşul acesta de opal. Deja au dat acolo pe el 380.000 de cor; proprietarul însĕ nu e aplicat sĕ-'l dee cu atâta, ci îl duce la Londra, unde speră, sĕ capete un jumĕtate de milion. Opalul acesta, şi în privinţa mărimii şi greutăţii cât şi în privinţa frumseţii şi jocului de colori, e cel mai preţios opal din lume până acuma.

Gig.

Dare de seamă şi mulţumită publică.

Din Coveş.

Vrednic,i nostrii poporeni duşi în America pentru a-'şi căuta de lucru, şi îmbunătăţi starea materială, însufleţiţi de zel creştinesc pentru podoaba casei lui Dumnezeu din patria lor au făcut însĕmnate daruri pentru biserica noastră şi anume au dăruit: Petru Păcurariu şi Nicoliţă Ciocă, fiecare câte 25 cor.; Ilie Varga, Nicolae M. Păcurariu, Dumitru Ciocă şi Simion Radu, câte 20 cor.; Nicolae Abruzan, şi Simion Abruzan câte 10 cor.; la olaltă 150 coroane.

Cunoscând ei mai departe şi lipsa de un clopot la biserică, după-ce li-s'a trimis din partea oficiului parochial o listă de colectă, s'au angajat de colectanţi: Petru Păcurariu, Nicolae M Păcurariu, Simion M Păcurariu, Ioan Herciu, şi Ioan Tarzu şi au colectat considerabila sumă de 560 coroane, la care au contribuit: Petru Păcurariu, Nicolae M. Păcurariu, Simion M. Păcurariu, Ioan Herciu, Ioan Târziu, David Hărăng'ăvean, Ioan Ios. Armean, Ioan N. Armean, şi Ioan Coşorean, fiecare câte 25 cor; Lazăr Braniste 20 cor.; şi Paraschiva M. Păcurariu, 1 cor. 25 bani, (toţi din Coveş) Teofil Pandrea, 3 cor, 75 bani, Nicolae Bărdaş, 2 cor. 50 bani, Manuil Gligor, V. Baboş, N. Burbea, I. Sandru, Teofil Otalea câte 1 cor. 25 bani, toţi din Zoltan, Nicolae Dracea, Ioan Dracea, Ioan Goga, Scodor Suciu, câte 1 cor. 25 bani; Const. Stanciu, 75 bani, din Beea: M. Nincoviciu. 5 cor; Dumitru Şerban, 2 cor. 50 bani; Irimie Muscă, George Cucu şi Nicolae Blaga, câte 1 cor. 25 bani, din Agnita: Ferentzi Kapp, 2 cor. 50 bani; Vasile Dobrilă, Ioan Simion Ioan Murĕşan, Nicolae Dobrilă, Vasile Vizante, Gedeon Morariu. câte 1 cor, 25 bani; Ioan Dateş, Irimie Bĕrsan şi Toma Dateş, câte 50 bani; Vasile Dobrilă, 1 cor. toţi din Apaşul-sup; Veronica Gogon, 2 cor, 50 bani din Blăjuţ; Linchian Bogdan, 2 cor. 50 bani; Ioan Bunea, Tanase Bratu, câte 1 cor. 25 bani; Tanase Hărhoiu, 1 cor; (toţi din Nou-rom.) Nicolae Gavrilă, 2 cor. 50 bani; Mihailă Bărbat, 1 cor. 25 bani; (din Sighişoara) Petru Niţu şi Ioan Niţu, câte 1 cor; Ioan Spiridon, 2 cor. 50 bani, din Retişdorf; George Florea, 1 cor. 25 bani, din Szent-Ioana; Ambrosiu Sêrb, 1 cor. 25 bani, din Şebeşul-mare; Chiriac Jăler, 2 cor. 50 bani; Nicolae Ilişiu, 75 bani, din Mălăncrav; Aurel Câmpu, 1 cor. din Prostea; Nicolae Dan, 2 cor. 50 bani, din Ferihaz; Nicolan Orlenda, 1 cor; Ioan Ciocă şi Sent, Toma, câte 50 bani, din Ruja, Ioan Sasi Ambrosiu Buzea, câte 50 bani, din Iacobeni; George Roman, George Pleşca, Ioan Aftion Romulus Oliu, Ioan Tecuşan, câte 2 cor. 50 bani; George Bărbat, Zaharie Olin, câte 1 cor. 50 bani, toţi din Bârghiş; Ioan Vanga, şi Ioan Muntean, câte 2 cor. 50 bani; Ioan Constandin şi Ioan Dobrean, câte 1 cor 25 bani, din Berdorf; Gligor Orga, 1 cor. 25 bani; Vasile Popa, 1 cor. din Saldorf; Partenie Stănuţ, 5 cor; Meliton Miclea, Ioan Stănut, Iosif Oros, Ioan Rogozan, câte 1 cor. 25 bani; Dumitru Oros, 1 cor. 50 bani; George Olariu, 1 cor; Nicolae Stimeriu, 50 bani, din Ibişdorful-rom; Simion Oltean, 50 bani, din Şeulia; Teodor Carculea, Maria Lazăr, Ioan Lazăr, Veronica Lazăr, şi Nicolae Lazăr, câte 1 cor. 25 bani; Nicolae Carculea, 1 cor; Ioan Crăciun, 50 bani, din Măgărei; Nicolae Banciu, 2 cor. 50 bani; Nicolae Şerban, George Curta, şi Elisabeta Banciu, câte 1 cor. 25 bani, din Sasauş; Ioan Muntean, 1 cor 25 bani din Vaseud; Iosif Tamaş, şi Dumitru Rus, câte 50 bani, din Bozdu; Petru Gligor, 50 bani, din Cucerdea; Dochiţa Stan, 50 bani, din Deal; Dinu Comşa, 1 cor. 25 bani, din Elisabetopole; Nicolae Bârsan, Ioan Căzan, Zosim Brezae, câte 1 cor. 25 bani; Ioan Frăticiu, Zosim Preda, Nicolae Bârsan, şi Ioan Ţichindelean, câte 50 bani, din Alţîna; Bucur Tincu, 10 cor; Bucurel Crăciun, Bucur Bloancă, câte 2 cor. 50 bani; Ioan Duca, Ioan Bratu, Stan Dragomir, şi Iosif Pinciu, câte 50 bani; Bucur Albu, 1 cor. din Rĕşinar; Dumitru Perea, 1 cor. 25 bani; Ioan Morariu, 1 cor. din Guşteriţă; Mihail Pop, 2 cor. 50 bani; Teodor Pop, 50 bani, din Boiul mare; Teodor Borghină, 1 cor. 25 bani; Nicolae Borghină, Ioan Mohan, câte 50 bani, din Chizaşe inf.; Mihail Ţifrea, 75 bani; Teodor Moldovan, Teodor Oprea, şi Vasile Hundorfean câte 50 bani, din Hetur. (Va urma).

CRONICĂ.

Alegere de învĕţătoare în Bungard. In 5 Sept. st v c. s'a făcut alegere de învĕţătoare în comuna Bungard, şi a fost aleasă dintre 5 concurenţi, cu majoritate de voturi, d-şoara Aurelia Săvoiu din Sibiiu.

*

Nou proces de agitaţie. Inspectorul de şcoale din comitatul Hunedoarei, cum am mai scris, a aflat, că »Cartea de cântece diverse« adunate de înv. I. Dariu din Braşov cuprinde cântece agitatorice. Pe basa arătării lui autorului s'a întentat proces, ear' judele investigĕtor din M.-Oşorheiu a dispus confiscarea esemplarelor. In Braşov au fost confiscate esemplarele aflătoare la librăria Zeidner; asemenea a căutat cartea şi poliţia din Sibiiu prin librăriile de aici. Cântecele »vinovate« sûnt: »Deşteaptă-te Române«, »Marşul anului 1848« şi »Marşul lui Iancu«. (cu portret).

*

Alegere de învĕţător. Ca epilog la corespondenţa despre alegerea de învĕţător în comuna Sebeşul-superior (comit. Sibiiu) publicată în Nr. 36 al »Foii Poporului« ni se scriu următoarele:

Notarul cercual Irimie Răduţ venit în ziua alegerii 22 Aug. st. v. a. c. a 2-a-oară în biserică în restimpul de 7 ani al notărăşiei sale — mestecându-se cu intenţiune la alegere în sf. biserică, a fost apostrofat de membrul sinodal Vasile Neamţu cu cuvintele: »D-le notar, d-ta nu eşti adevĕrat membru al sinodului parochial din Sebeşul sup., căci în 7 ani acum a 2 a-oară ai venit la sf. biserică şi nu te ţini de satul nostru, fă bine nu ne încurca«.

După terminarea alegerii cu 46 votanţi, ear' abstinenţi recurenţi 86 inşi, a fost Vasile Neamţu chemat la cancelaria din Sebeşul-sup. prin poliţistul comunal Ioan Calin sub pretext, că notarul I. Răduţ are sĕ-'i spună ceva. Bietul Neamţu s'a dus — dar' oh vai! Intre doi gendarmi a fost de notarul I. Răduţ pălmuit preste obraz şi lovit în ceafă, încât a căzut la pĕmênt.

Groaznică şi lasă rĕsbunare în faţa gendarmilor a fi de cineva pălmuit şi încă de persoana, care o susţii cu bani publici în funcţiune.

Altcum acest cas a fost arătat Ilustr. Sale dlui comite-suprem G. Thalmann, de însuşi partida dimpreună cu o deputaţiune de fruntaşi, cerêndu-se suspendarea respectivului notar abusiv. Sebeşul-superior, în 15 Sept. 1904

*

„Agitatorul". Korodi-Lutz fost profesor săsesc şi deputat dietal stim că a fost acusat pentru »agitaţie« contra patriei, dar' el a trecut în Germania, unde după-cum sĕ scrie a fost numit profesor la un gimnasiu real din Berlin. Foile ungureşti sûnt cătrănite.

*

La fondurile „Reuniunei sodalilor români din Sibiiu" s'au mai făcut următoarele dăruiri: Repausând membrul »Despărţĕmêntului femeiesc întregitor al Reuniunei«, soţia de econom Ana Ilie Poşa din Porumbacul inferior, următorii membrii din comitetul dirigent al despărţĕmêntului au dăruit întru eternisarea memoriei răposatei, la fondul »Daruri de Crăciun săracilor nostri, anume: Ana Aron, presidentă, 40 bani; Paraschiva Cioran, vice-pres. 20 bani; Elena Sander, 40 bani; Ioana Rebega, Elena Morariu şi Maria Giecu, fiecare câte 20 bani, Vic. Tordăşianu, bărbat de încredere, Ioan Apolzan, notar, fiecare câte 10 bani; Elisaveta C. Popa, 20 bani.

La fondul de 20 bani pentru acuirarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit următorii: Nicolae Băieşan, paroch, (Bucium-Isbită) 2 cor; Aurel Decei, notarul al 2 lea (Gurarîului), 1 cor; Dr. Ilie Iancu, medic. (Tălmaciu)) Dr. P, Şpan, profesor sem. Marcu Jantea, catechet (Cluj), Vilhelm Zoltner, înv. (Guşteriţă); Ioan Budiu, funcţ. la »Albina«, d-şoara Aurelia Stoica, învĕţătoare (Jacul-rom) d-şoarele Mariţi şi Cornelia Gábor; d-na Alexandrina Gabor, Alexandru Simonescu, abs. în drept, Dr. L. Petru Tincu, funcţ. la »Albina«, fiecare câte 20 bani; Albrich, prof., 1 cor; Iosif Morariu, paroch (Hosman) 70 bani; Constantin Băilă, directorul şcoalei economice din Belu (Argheş) 1 cor; Enstatiu Cibu, paroch, (Daia) pentru sine, soţia sa Ana n. Patachi şi fi ca lor Silvia, abs. a şcoalei Reun. fem. rom. din Braşov 1 cor. 20 bani; Ioan Batilescu. înv. (Boiţa) şi soţia sa n. Coca, pentru ambii 80 bani; Ioan Ursa, librar, 40 bani; nou hirtonitul presbiter, capelanul Victor Grindean, din Iclandul mare, dăruieşte pentru sine, şi soţia-sa Elin. Hodoş. pentru socrul-sĕu, parochul Vasile Hodoş, cumnată-sa Letiţia, apoi şi întru eternisarea memoriei soacrei sale Ana Hodoş, n. Gheaja şi a unchiului socrului sĕu Dr. Iosif Hodoş, fost referent şcolar, în total 4 cor.; La fondul văduvelor a dăruit parochul Ioan Oţoiu din Aciliu întru eternisarea memoriei ficei sale Stefania 1 cor.

*

Cartea engleză: Românul amerioan, atât de trebuincioasă celor ce sûnt sau merg la America, a eşit în tipar în tipografia noastră în o ediţie nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum ştim, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Preţul 1 cor. şi 10 bani porto. Sĕ poate procura la administraţiunea „Foii Poporului“.

*

Hymen. Dra Amalia Goron şi dl Ioan Vlasu îşi celebrează cununia Dum. în 25 Septemvrie la 3 ore p. m. în biserica gr.-cat. din Cusdrioara.

*

Teatru român în Sibiiu. Ne găsim în plăcută poziţiune de a aduce la cunoştinţa publicului nostru iubitor de progres, că harnica »Reuniune a sodalilor români din Sibiiu«, a luat laudabila hotărîre de a presenta în partea a 2a a lunei Octomvrie n. c. pe scena teatrului orăşenesc, frumoasa piesă »Sâmbăta morţilor«, dramă în 5 acte de Raupauch, localisată nu sĕ poate mai bine, de Teodor V. Păcăţianu. Piesa după toată probalitatea se va preşenta de 2—3 ori. Venitul curat sĕ va împărţi între păgubiţii nostri prin foc, cum şi ca daruri de Crăciun săracilor nostri. Diletanţii, recrutaţi din cele mai probate puteri dramatice ale Reuniunei, urmează cu multă diligenţă repetiţiile. Prin punerea din nou în scenă a acestei piese, sĕ va satisface dorinţei numĕroaselor persoane, cari din lipsa de spaţiu, n'au putut asista la representaţia dată cu atâta succes de Reuniune în 1901.

*

Casuri de moarte. Anastasia Puica n. Murĕşan ca soţie, Gavrilă şi Iacob ca fraţi, Margareta, George, Elisaveta şi Iulian ca fii, Alesiu Pop, Grigoriu Drăgan şi Valeriu Vĕrtic ca gineri, număroşi nepoţi şi consângeni cu inima frântă de durere aducem la cunoştinţa amicilor şi cunoscuţilor, ca neuitatul nostru Stefan Puica notar cercual în pens. a repausat în 12 Septemvrie 1904 în etate de 65 ani, după o căsătorie fericită de 41 ani, provĕzut fiind cu sfintele taine a moribunzilor. Oseminţele scumpului defunct s'au aşezat spre odihna eternă în cimiteriul gr.-cat din Mocod în 14 Sept. 1904 la 1 oră p. m. Jalnica familie.

— Subscrişii cu inima înfrântă de durere anunţă moartea scumpei şi neuitatei soţie, fica, soră, şi nepoată, Valeria Dr. Tătar n. Buda întâmplată în 17 Septemvrie a. c. în etate de 22 ani în Seini, după un morb lung şi grav Scumpele oseminte a neuitatei şi prea drăgălaşei adormite s'au astrucat în 19 Septemvrie la 2 ore p. m. în cimiterul bisericei gr.-cat. din loc şi S. Liturgie pentru repausul sufletului scumpei decedate s'a celebrat în 20 Septemvrie la 8 ore dimineaţa în biserica parochială din Seini. Dr. Ioan Tatar ca soţiu, Vĕd. Regina Buda n Pop mamă Domnica Butean, bunică Vĕd' Cornelia Tătar n. Zoicas, soacră, Ioan Pop protopop, moş.

— Adânc mâhniţi, aducem la cunoştinţă tuturor rudeniilor, prietinilor şi cunoscuţilor, că mult iubita noastră mamă vĕduva Ana N. Preda născ Bucşa după scurte suferinţe, a adormit în Domnul Duminecă în 18 Septemvrie st. n. la 9 ore seara, în etate de 57 ani. Rămăşiţele pământeşti ale scumpei noastre defuncte s'au depus spre vecinica odihnă Marţi în 20 Sept. st. n. la 4 ore p. m. în cimiterul gr.-or. român din Avrig. Jalnicii fii Victor, Ieronim şi Aurelia

— Dr. Emil Gerasim, advocat în Aiud, după lungi şi grele suferinţe, împărtăşit cu sfintele taine ale moribunzilor şi-a dat nobilul sĕu suflet în mâinile Ziditorului Marţi în 13 Septemvrie st. n. c. în Aiud, în al 41-lea an al etăţii şi al 11-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămăşiţele pământeşti ale scumpului defunct după binecuvêntarea sicriului au fost duse la Petrilaca-română, locul naşterii lui, unde s'au aşezat pe vecinică odihnă, Joi în 15 septemvrie st. n. c.

— In Bucureşti a răposat Grigorie Cogălniceanu, pres. clubului conservator din Iaşi fost senator şi v.-president al senatului României.

*

Achitat! După o petractare de doue zile a procesului intentat contra notarului comunal din Bungard, Victor Mărgineanu, tribunalul din Sibiiu a pronunţat sentenţa Sâmbĕta trecută, achitând pe dl. notar. după-ce nu s'a dovedit, că ar fi avut intenţii de înşelătorie şi nimeni n'a suferit vre o păgubire sau nedreptăţire din partea dênsului

*

Noul mareşal al Bucovinei. Maj. Sa a numit pe baronul George Vasilco, deputat în dieta Bucovinei, mareşal al Bucovinei, în locul dlui Iancu Lupul, care la ultimele alegeri n'a reuşit ca deputat în dieta Bucovinei.

*

† **Herbert Bismarck,** fiul marelui Bismarck a răposat în Fridrichsruhe. Herbert Bismarck s'a născut în 1849 şi a luat parte la răsboiul germano-fancez, in care a fost rănit După răsboiu a păşit pe cariera diplomatică; a fost ministru prusiac şi s'a retras de pe cariera publică de-odată cu tatăl sĕu. Răposatul a fost o n foarte sirguincios, dar' n'a fost aşa de talentat ca tatăl sĕu. Familiei răposatului 'i-au esprimat condolenţă între alţii monarch il nostru, împĕratul Germaniei şi regele Eduard al Angliei.

*

Iarnă timpurie. Din Borgo-Prund sĕ scrie, că pe munţii Bârgăului a nins săptĕmâna trecută, în urma cărela vremea s'a rĕcit până la 5° Celsius. — Asemenea a nins zilele aceste pe munţii Sibiiului şi Făgăraşului

*

Nenorocire de tren. Pe linia călei ferate Arad Timişoara s'a întêmplat în 18 l. c. o mare nenorocire Plecând trenul la 3½ ore d. a din staţia Németság spre Aradul-nou, la o încovoietură a călei, maşina a sărit de pe şine, trăgênd cu sine vagonul cu pachete şi trei cupeie de clasa III, cari erau pline de călĕtori. Celelalate cupeie s'au rupt de aceste şi toate au sărit. de pe şine, dar' s'au oprit. Maşina s'a băgat în pământ şi s'a oprit şi ea. Din norocire dintre călĕtori n'a murit nime, dar' câţi-va au fost greu răniţi.

*

Moştenitor de tron în Italia. Regina Italiei, Elena a dat naştere în noaptea de 16 Sept. c. unui băiat de secs bărbătesc. Tronul Italiei are astfel moştenitor. In Italia e mare bucuria din causa aceasta; în cele mai multe oraşe s'au arborat pe case steaguri. Când s'a născut băiatul, pe la 11 ore, în Roma s'au dat 101 salve de tunuri şi apoi s'au tras toate clopotele dela biserici. Regele a primit felicitări călduroase dela toţi capii domnitori. Nou născutul va primi numele de Umberto şi titlul: prinţul de Piemont. Din prilejiul naşterii, Regele a dat amnestie la mulţi osândiţi şi a depus un milion de lire pentru susţinerea muncitorilor neputincioşi din causa bĕtrâneţei. — In Cetinie (capitala Muntenegrului) asemenea e mare bucuria pentru acest eveniment, fiind regina Elena fiica principelui Nichita şi astfel băiatul nepot al principelui.

*

Intâlnire de împĕraţi. Unele foi au scris, că împĕratul Germaniei va avea o întâlnire cu Ţarul Rusiei în toamna aceasta, »Voss. Ztg'« desminte ştirea aceasta Impĕratul Germaniei va merge, ca de obiceiu, după manevre, la vênătoare, la graniţa rusească. dar' cu Ţarul nu va avea întâlnire.

*

„Slabi conducători“. Scriind în nrul 35 al »Foii Poporului« despre esecvarea taxelor pentru fondul regn. înv. în Boz (l. Secaş), taxe cari nu s'au încassat de 5 ani, am zis, că »vina o poartă conducătorii, fiindcă au lăsat sĕ ajungă treaba până la licitaţie«. Privitor la aceasta ni-sĕ scrie din Boz, că unul din conducătorii actuali este şi parochul gr.-or. de acolo, Ioan Stângu, care însĕ nu are nici o vină în aceasta afacere, atât de greu simţită de Românii nostri din Boz, de oare-ce dênsul 'şi-a ocupat numai de curând postul de paroch în comuna Boz. Din contra, dl Stângu a făcut tot ce s'a putut, ca sĕ oprească licitaţia, a făcut recurse şi rugări de respiriu şi de plătire în rate a restanţilor şi e regretabil, că cu toate aceste dl notar a adus în deplinire esecuţia, tocmai în anul acesta, când poporul e mai lipsit, ca ori şi când.

*

Festivitate şcolară. Comitetul parochial gr.-or din Turda invită la festivitatea ce sĕ va arangia, Duminecă, în 25 Septemvrie st. n. la 4 ore p. m. din incidentul sfinţirei şi înaugurării primei sale şcoale; precum şi la petrecerea împreunată cu dans, care sĕ va ţinea în noul edificiu şcolar, la 8 ore seara. In pausă sĕ va juca »Căluşerul şi Bătuta«. Venitul curat e destinat pentru adjustarea şcoalei.

*

A apărut. »Istoria universală pentru clasele superioare ale şcoalelor medii«, de Ioan Petrovici, prof gimn. vol. I Evul vechiu. Editura librăriei Ciurcu, Braşov, 1904. Preţul 2 cor. Un vol. de 211 pag. cu numĕroase ilustraţii în text. Atragem asupra lui luarea aminte a bărbaţilor de şcoală.

*

Convocare. Adunarea cercuală ordinară a despărtămêntului VI. (Sebeş) al »Asociaţiunei« în anul acesta se va ţinea în comuna Pianul-inferior, Duminecă în 2 Oct. a c.

Din program amintim: Raportul general al comitetului despĕrţămêntului. — Raportul cassarului. — Alegerea unei comisiuni pentru censurarea acestora. şi a unei comisiuni pentru înscrierea de membri noi şi incasarea taxelor şi raportul acestora. — Alegerea comitetului pe un nou period de trei ani Comitetul despĕrţămêntului VI. George Tatar, secretar.

*

Acela, care foloseşte laptele de crastaveţi de C. Balassa de renume universal veritabil englez şi cu totul nestricăcios, — nu va avea în faţă pistrui, sgrăbunţe, coşi, bubiţe, pete de ficat şi alte necurăţenii de-ale pielii. Acest mijloc face teintul proaspĕt, alb şi tineresc Efectul urmează sigur după 2—3 ungeri. Sĕ fim atenţi, ca pe fiecare sticlă sĕ fie visibil numele »Balassa«. O sticlă cor 2 la aceasta săpun de crastaveţi veritabil englez 1 cor. Pudră 1 cor. 20 bani Sĕ poate căpĕta în fiecare farmacie. Espedarea cu posta sĕ face prin farmacistul C Balassa, Budapesta Erzsébetfalva Sĕ ne păzim de imitaţii.

31 7—8

Târguri.

Târgul de bucate în Sibiiu.

Sĕgtĕmâna aceasta au fost următoarele preţuri: grâul per hectotlitru 76—82 chl. cor. 15 - 16.40; sĕcara 68—72 chl. 10.80—12.80 cor; orz 68—80 chilo 10.80 - 12 cor; ovĕs 46—52 chilo 5.40—7 cor; cucuruz 72—76 chilo cor. 12.60—13.60; crumpene 68—70 chilo 4—5 cor.

Preţul bucatelor în Lugoj.

In piaţa Lugojului bucatele au avut următoarele preţuri per maja metr.:

Grâu prima calitate cor. 19·20; grâu de mijloc cor. 17·80; sĕcară prima calitate cor. 14; sĕcară de mijloc cor. 13·40; orz prima calitate cor. 12·80; orz de mijloc cor. 12·40; ovĕs prima calitate cor. 12·60; ovĕs de mijloc cor. 12·20; cucuruz prima calitate cor. 16·80; cucuruz de mijloc cor. 16; mazĕre cor. 48; linte cor. 56; fasole cor. 34; cartofi cor. 12; fên prima calitate cor. 11; fên de mijloc cor. 10; paie cor 3.

POSTA REDACŢIEI ŞI ADMINISTRAŢIEI.

A. B· înv. în Suligete, Am scris în »Foaia Poporului«, că cucuruz sĕ află de vênzare: la filiala »Albinei« în Braşov; la banca »Patria« în Blaj şi la societatea de bucate în Hunedoara (Vajda-Hunyad). De Dv. e mai aproape aceasta; scrieţi acolo în curênd, Adrese dăm şi în nrul acesta.

Ab. Nr. 3696 (A.-Iulia). Incă nu s'a judecat; decurge cercetarea. Cât a defraudat nu sĕ ştie încă.

A· C. în Fel.-A. Va mers corespodenţă.

Proprietar, editor şi redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografia« Iosif Marschall.

Cel mai bun și mai fin săpun economic și praf de săpun al lui **MELTZER**

Sibiiu, strada Gușteriței nr. 25.

173 9—

De vênzare.

Mașine de scărmănat lână în urma cazului de moarte sûnt de vêndut cu prețurile cele mai ieftine la

vĕd. Sigmund Freiler,
Orlat (Szebenmegye).

214 2—3

Bertha Thies,

profesoară de pian,

strada Iernii nr. 36,

cu praxă de mulți ani, și atestate escelente dela institutele din România autorisată de ministeriul din România și recunoscută, — dă **lecțiuni private.** Execută musica de dans în case private și la petreceri.

195 3—3

---

500 florini plătesc celui-ce ar mai căpĕta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosì gura după-ce va folosì apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. Pentru trimitere franco 48 cr. deosebit. **Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1.** Sommergasse 1. In **Sibiiu**: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia **Teutsch**; **Meltzer**, str Gușteriței și str Cisnădiei. **In Bistrița**: farmacia lui Herbert. **Sebeșul-săsesc**: farmacia Lederhilger; **Sighișoara**: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite La locurile unde nu se poate căpĕta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. 5 22—

AVIS.

Inceputul orelor private de cântări, la 1 Septemvrie c. 196 2—2

Charlotta Schuller, instructoară de cântări.

Sibiiu, strada Cisnădiei nr. 23.

In atențiune binevoitoare!

În urma măririi circulației comerciului meu, m'am vĕzut îndemnat a-'mi strămuta

Salonul meu de clavire

în Piața-mare nr. 14

din strada Urezului nr. 11, în »vechiul edificiu al comandei de corp« și sperez, că încrederea de care am fost părtaș și până acuma din partea onor. public, voiu avea-o în aceeași măsură și în noul post al localului meu. Eu din parte mi îmi voiu da silința conștiențios și în viitor a fi demn de aceasta și mĕ voiu strădui a corĕspunde și celor mai estreme dorințe și pretenții ale mușteriilor mei.

Pentru cercetare numĕroasă a depositului seu sĕ roagă 116 1—3

Cu deosebit respect

F. A. Kauffmann,

SIBIIU

Intrare: Piața-mare 14, strada Armbruster în dreapta.

Surprinzĕtor de ieftin! 168 1—1

500 obiecte de lux numai cu 3 Cor. 80 bani (Marce 3 25).

Un orologiu anker de precisiune 36 ore, splendid, aurit, cu mers regulat, cu garanță de 3 ani, împreună cu lanț potrivit, 1 cravată de mĕtasă pentru domni, modernă, 3 bucăți batiste de buzunar, 1 inel de domni cu peatră imitată, o țigaretieră cu chilibar, un splendid portmoneu de piele, 1 oglindă splendidă de buzunar pentru toaletă, un cuțit de buzunar, 1 păr. butoni de mânșete, 3 bumbi la piept, aur-doublé, cu încheiere patent, 1 album drăgălaș de chipuri, cuprinzĕnd 36 ilustrații cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame, elegant, (Novitate), 5 obiecte de lux, mare veselie pentru tineri și bĕtrâni, un epistolier folositor 20 de obiecte importante de corespondență și încă 400 buc diverse obiecte, neîncunjurate de lipsă în casă. **Toate la olaltă**, împreună cu orologiul, care singur e vrednic acești bani, **costă numai 3 Cor. 80 b.** Trimitere cu rambursă sau espedând banii înainte prin **casa de esport**

S. Urbach, Cracovia (Krakau) 54/N.

NB. Pentru-ce nu convine, sĕ returnează banii.

Franzbranntweinul

lui

Brázay.

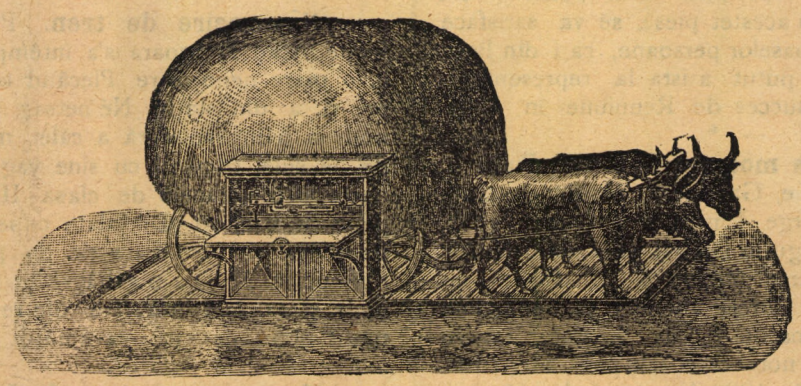
Adaus în mĕsură potrivită în apă de scaldă și la spălat, Franzbranntweinul lui Brázay are efect recreător și întăritor asupra corpului, anume la copíi slăbuți. Cu deosebire are efect plăcut asupra pielii.

100 2—3

Cel mai important obiect pentru fiecare

● econom și pentru ori-ce comună. ●

Premiată în 1903 la espositia industrială Sibiiu, medalia de aur 1903 la espositia economică Bistrița 1 premiu, medalia de argint.

Premiată în 1903 la espositia industrială Sibiiu, medalia de aur 1903 la espositia economică Bistrița 1. premiu, medalia de argint.

Cea mai nouă basculă (cântar) cu pod și cursor sistem Hess, pentru cumpĕnirea vitelor și a ori-ee fel de carĕ încărcate.

Bascula este montată în pat de fer și este construită întreagă din fer și oțel (podul basculei este acoperit cu lemn de stejar).

☛ Catalog de prețuri ilustrat despre cântare de tot soiul **gratis** și **franco** prin fabrica de cântare

33 15—26 **Victor Hess**, Sibiiu (Ungaria).

Sprigíniți industria română!

Prima croitorie română în comitatul Sibiiului!

M'am mutat de sub nr. 21 sub nr. 3 str. Poplăcii.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că cu 15 Septemvrie 'mi-am deschis prăvălie de croitorie modernă, sub firma de

Croitorie Vieneză Universală.

Ca sĕ pot mulțămì mușterii mei, voiu lucra cu cea mai mare sirguință și îmi voiu concentra toată praxa mea, ce 'mi-am câștigat-o în Viena și Budapesta, la cele mai renumite firme de branșa aceasta, precum la dl Iosif Szallay, croitor de curtea împĕrătească și la dl Wilhelm Scarda furnisorul curții împĕrătești, la firma din urmă fiind ca primul lucrător mai mult timp.

De asemenea 'mi-am însușit și o croială modernă și după cel mai nou stil; aceasta 'mi-am câștigat-o dela mai multe cursuri de croit din Viena, absolvându-le toate cu succes splendid. Rog on. puplic românesc sĕ mĕ onoreze cu cât mai multe comande. **Probați și vĕ veți convinge**, că lucrez cu **prețurile cele mai ieftine** (mai ieftin decât ori unde). Confecționez tot felul de vestminte, precum uniforme de oficeri și voluntari, (specialitate pentru uniforme), finanți, pădurari, haine de teatru ornate și stiharii bisericești, haine de salon, fracuri, salon-rocuri, paltoane, pardesiuri, raclame, ulstere, apoi și pentru dame jachete, paltoane, etc. Toate acestea le croesc cu dibăcie și după cea mai nouă modă, și le confecționez din cele mai bune și durabile stofe.

☛ ***Nou! Nou!! Nou!!!*** Atrag atențiunea domnilor preoți și teologi absolvenți cu privire la **croiala reverenzilor**, că tocmai acum am aflat un stil nou de ale croì, cu mult practic decât până acuma. Totodată rog pe onorabila preoțime și tot on. public românesc, că cine va voì ca sĕ aibă un lucru frumos, n'are decât sĕ se adreseze cătră »**Croitoria Vieneză Universală**« a mea și voiu face tot posibilul ca sĕ pot mulțămì mușterii mei.

210 2—5

Semnez cu toată stima

Ioan Petrascu,
croitor
Sibiiu, strada Poplăcii nr. 3
Vis-à-vis de cafeneaua »UNICUM«.

Sibiiu, în Septemvrie 1904.

Prima croitorie română în comitatul Sibiiului!

Sprigíniți industria română!

Struguri de masă, albi, foarte dulci Cor. 30.—
» » » și de cură, cu boane mari . . . . . » 40.—
Struguri de masă muscateler . . » 60.—
Miere de stup, strecurată curat . » 100.—
toate dela gara Vêrșeț în corfe à 5 și 10 chlgr., sĕ trimit per poștă à Cor. 3 și 4 corfă de 5 chlgr. franco la fiecare poștă. 198 3—3

Petrovits & Pantits,
proprietar de vii, Verșeț (Ungaria sudică).

Înființat la 1842.

Gustav Theil,

I-iul atelier transilvan de scobit și ascuțit pile, cu forță motrice de apă.

Sibiiu, strada Gușteriței 42.

Preia toate soiurile de **pile tocite** sau asemenea pentru a le ascuți de nou, pe lângă prețurile cele mai ieftine.

☛ Liste de prețuri la cerere gratis și franco. ☚ 212 2—10

Înființat la 1842.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și esoperează

împrumuturi pe pămênturi și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai ieftine interese, și anume pe termin de 10—70 ani cu 2%—5½%.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș precum și la oficeri credit simplu și fără giranți.

La dorință servim cu informațiune, rugênd marcă pentru rĕspuns. 21 31—

„PECUNIA“
întreprindere de credit.
Sibiiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Eftin de minune!

500 bucăți cu fl. 1.85.

Un orologiu escelent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 36 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un **lanț aurit**; un admirabil **ac de cravată cu briliant-simili**; **un inel aurit cu peatră imit.** pentru domni ori dame; o **garnitură admirabilă**, constătătoare din bumbi de **manșete, guler și un piept, gar. 3%, aur-doublé, 6 bucăți batiste de buzunar, gar de in; unelte de scris elegante de nikel; o etui de oglindă de toaletă cu un pepten frumos; un săpun de toaletă aromatic; o carte de notițe legată; 12 bucăți de bilete artistice a** bărbaților renumiți ai secolului trecut, **72 buc. pene de cancelarie engleze** și încă **395 bucăți diverse**, cari sûnt folositoare în casă, sûnt **gratis** Toate la olaltă cu **orologiul** care singur prețuiește acești bani, costă **numai fl. 1.85.**

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de esport

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

☛ La cumpĕrare de două pachete dau **gratis** un frumos **briceag** de buzunar, cu două tăișuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de briceag.

Pentru-ce nu convine, sĕ trimit numai decât îndĕrĕpt bani. 217 1—2

Școale private de musică KAISER,

concesionate de autorități.

Viena, Bez. 7, 8 și 11. — Anul școlar al 31-lea.

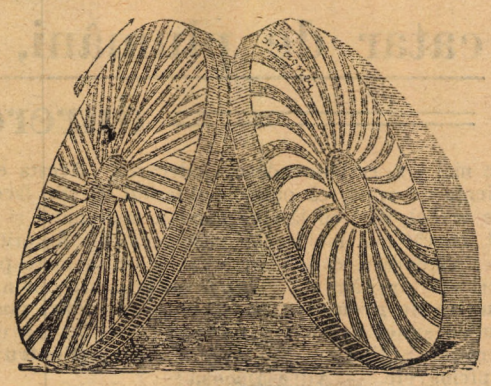
Anual circa 350 de frecventanți din țeară și din strĕinătate. — **Cant** (operă, concert, bisericesc, cor). **Clavir, toate instrumentele cu coarde și de suflat, toate specialitățile teoretice, curs de 2 ani de pregătire pentru profesură, curs de 7 luni de pregătire pentru esamenul de stat c. r. în Viena, Praga și Lemberg.** (Atestate de capacitate pentru postul de profesor la școalele medii și preparandii, cum și pentru conducĕtor de școale private de musică) **108 candidați de-ai institutului au depus acest esamen, în parte »cu distincție«. Clasă pregătitoare pentru cursul de esamen de stat. Curs de dirigent de capelă** (candidaților li-se oferă ocasiune a sĕ esercita în dirigiare, atestate de frecventare și esamene). **Cor și orchestră** (și pentru neelevi). **Cursuri speciale pentru pregătire superioară. Cursuri feriale și speciale de 2 luni. Despărțĕmênt pentru instrucția teoretică epistolară.** Puteri didactice principale: **Dr. M. Ditz**, docent universitar și membru al comisiei esamenului c. r. de stat de musică, **M. Ientsch, directorul R. Kaiser, L. Kaiser**, doamna **Mila Kupferberger**, cântăreață emer. de operă c. r. **St. Wahl**, musicalist de curte etc. **Prospecte prin cancelarie, Viena VII. strada Ziegler 29. Celor din afară li-se dă îndrumare asupra pensiunei în familii demne de încredere. Deschiderea: Începutul lui Octomvrie.** 206 2—3

Calitate escelentă! **Prețuri ieftine!**

Pietri de moară! 179 7—9

De Buda, cu și fără remișe, Tracyt de Königsberg din o bucată.

Mare asortiment! **Garanție deplină!**

Catalog gratis și franco.

SAM. WAGNER.

Prima turnătorie de fer sibiiană, fabrică de mașini economice, institut de edificat mori și neguțătorie de fer,

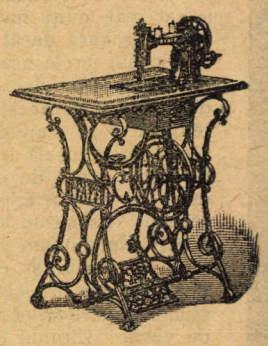
Sibiiu, Têrgul de fên (Heuplatz) nr. 1.

Carol Wultschner

Piața mare, nr. 5.

Prăvălia de mașini de cusut și de biciclete,

își recomandă depositul seu asortat cu **mașini de cusut pentru familii și industriași**, fabricatul cel mai bun din țeară și din esterne, **cu prețurile cele mai ieftine.**

☛ **Singura representanță** ☚

a renumitelor mașini de cusut Gritzner.

Montare și emailare proprie a bicicletelor.

Se află întotdeauna toate părțile constitutive pentru mașini de cusut și biciclete. 49 18—26

Reparaturi de ori-ce sistem la mașini de cusut și biciclete sĕ esecută cu garanță în atelierul meu cu prețuri foarte moderate.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că 'mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

din **Piața-mică nr. 2**, tot în **Piața-mloă nr. 11**

în dosul păpucarilor.

De oare-ce acî plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 coroane anual mai puțin, mĕ aflu în plăcută poziție a putè servi cu prețuri și mai ieftine, și 'mi-am propus, ca — dacă *Dumnezeu îmi va ajuta* — în cel mai scurt timp sĕ-'mi asortez depositul cu tot feliul de mărfuri țĕrănești, precum ***bumbac, pĕr, lănică, arniciu, țesături,*** mai multe soiuri de ***pânză,*** cum și ***cârpe de pĕr,*** etc.

Pentru inteligență ofer depositul meu bine asortat în ***cămeși de chiffon, creton, Oxford*** și ***Trico,*** apoi ***ismene, gulere, manchete, cravate, cuverture de lână și bumbac, plapome în creton, ruș, satin cu vata umplute, ploiere, cămeși de dame, camisole, fuste, cretonuri, pergăluri, barcheturi, stofe de pĕr,*** și toate căptușelile recerute la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o mulțime aici neamintiți articli. O mică probă ajunge ca sĕ se convingă ori-cine despre eftinătatea și soliditatea prăvăliei mele.

Rugênd onoratul public românesc pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Cu toată stima

89 23— **Aurel Popescu.**

Un candidat de advocat.

perfect în styl maghiar și român, să primește momentan pe lângă condițiuni foarte favorabile în cancelaria advocatului

Dr. Mátyás Lázár,
200 3—3 **Sibiiu, str. Urezului nr. 11.**

Premiu 25 Coroane.

pentru toți cetitorii acestui

!!ANUNȚ.!!

4 părechi de ghete numai Cor. 5 50.

Pentru încetarea plăților mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a desface o mare cantitate de ghete, mult sub prețul de fabricare. Astfel eu vênd fiecăruia o părechе de ghete cu șinoare pentru domni și o părechе de ghete pentru dame, I. calitate, galoșate, cu talpă bătută solid cu cuie; mai departe: 1 părechе de ghete de modă pentru domni, 1 părechе pentru dame, foarte elegante, fasonul cel mai nou, pentru vară costă numai 5 cor. 50 bani. Mărimea după centimetri. Espedarea după trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă.

Cassa de esport de ghete 168 1—1

S. Urbach, Cracovia, 286.

Deschidere de prăvălie de modistă.

Prin aceasta fac cunoscut onoratelor p. t. dame, că începênd cu 15 Sept. c. am deschis aici în Sibiiu, în fostul edificiu al comandei de corp, **Plața-mare nr. 14,**

O prăvălie de modistă.

Cunoștințele mele în aceasta branșă, câștigate în Viena prin o lucrare practică de mai mulți ani și esperiențele adunate, îmi dau posibilitatea de-a corespunde pe deplin și celor mai mari dorințe ale onoratelor p. t. dame și astfel îmi permit a mě ruga sě fiu onorată cu numěroase visite, pe lângă asigurarea despre esecutarea punctuală și solidă a tuturor comandelor și cu indicarea, că ultimele **novități de modă de pălării parisiane și vieneze** au sosit deja și că în genere la mine sě află toți **articli de modă,** în esecuție foarte elegantă și în asortiment bogat.

Cu distinsă stimă

209 2—2 **Aurelia Reou,**
modistă.

Cei îmbolnăviți de Astma, catar de plumâni, sângerare de plumâni și durere de stomac

sě-'și ia atâta timp și sě esamineze scrisorile de mai jos, cari dovedesc vindecarea. Acesta-e numai numěrul disparent a celor-ce sosesc în continuu. Sě publică fără nici o observare, de care-ce esperiența ne arată, că publicul suferind își știe face el însuși mai bine opinia sa. Estrasele de scrisori, abstrăgênd dela unele mici modificări stilare, sûnt publicate verbal, dar' cu lăsarea afară a mulțumitei și a criticei asupra curelor fără resultat de mai nainte. Scrisorile originale sě pot vedea și ar fi foarte de dorit, ca cât mai mulți sě o facă aceasta. Autoritățile au făcut-o deja Abaterea dela adevěr, fără privire că aceasta sě referă la întroducere sau la descrierea vindecării, care-'i urmează, ar causa mare pedeapsă. Ca laicul sě poată afla la timp, deja la cel mai mic simptom, ajutor, fără sě aștepte desvoltarea morbului, înșirăm aci **simptomele**, cari obvin mai des: **tuse, care întărită adese la vomare. Scuipat. uscat. — Înțepětură în piept și spate — Simțire de greutate pe umeri. — Asudări noaptea. — Mâni și picioare de obiceiu rěci. — Greutate de respirație. — Respirația e urmată mai târziu de sunet șuerător și răgușit. — Scuipare de sânge. — Batere de inimă neregulată, adese ori tare, împreunată cu un mare simț de frică. — Durmire pițină. — Mistuire slabă — Pentru continuarea curei e de lipsă descrierea punctuală a rěului, trebue spus, care e ocupația și că reci sûnt picioarele. — Adresăm așa:**

Institut de cură „Spiro Spero" Dresden-Niederlössnitz, Schulstr. 124|g.

Catar de plumâni de 25 ani.

În etate de 18 ani 'mi-am perdut sănětatea prin aceea, că fiind încălzit am beut un păhar de apă rece. A urmat o tusă grea, umblarea îmi cădea greu, în urma nădușelii și greutății de respirare. La un an toate au încetat, ear' peste puțin ear' a urmat aceasta stare, cu deosebire în căldură mare și toamna și preste tot în vreme neguroasă. Starea îmi devenia tot mai rea, așa că adese-ori credeam, că mě nădușesc. Am consultat mai mulți medici, dar' aceștia nu 'mi-au putut procura decât alinare. In urma tusei și a respirației grele așa m'am slăbit, încât noaptea numai în stare de ședere mě puteam odihni. In urmă atacurile aceste sě repetau în fiecare săptěmână și sě manifestau în formă de tusă, șuerătură și răgușală în țevea de respirație, durere de piept, bătăi de inimă, așa că nu mě puteam culca pe o parte, ci totdeauna trebuia sě stau șezênd. Atacurile aceste durau câte 4—5 zile și nopți. Nu puteam sě mě odihnesc încâtva decât câte 2—3 zile și earăși începeau. Medicii îmi ziceau adese, că suferințele îmi sûnt incurabile și numai alinare sě poate da. Sěmênța rěului rěmâne pe vecie. Ultimul medic a declarat, că sufer de catar de plumâni învechit și umflătură a țevii de respirație. In fine, când am slăbit cu totul și mi-am urît și vieața, am cetit în ziare resultatele escelente de vindecare a institutului de cură Spiro-Spero. Aceasta m'a încurajat și m'am adresat la institut pentru ajutor. La începutul curei mi-se părea, ca și când starea mi-s'ar înrěutăți, dar' încurajat de pacienții deja vindecați, am continuat cura și la 3 săptěmâni, spre cea mai mare a mea bucurie, am simțit înbunătățire. De acî înainte vindecarea a progresat repede și nu peste mult m'am și sculat din pat. După o cură de 2 luni, mulțămită lui D-zeu, mi-am putut începe de nou ocupația și o continuu și acum, fără ca sě fi rěmas ceva urmă a boalei mele groaznice.

Imi țin de datorință a da espresiune mulțumitei mele recunoscětoare pentru sfatul bun și ajutor și bucuros recomand tuturor suferinzilor, sě folosească prețioasa cură a institutului Spiro Spero. Cu deosebită stimă

Anton Deisl, Steyr, (Austria sup.)
str. Duckart 17.

Astma, catar la țevea de respirație.

Cu bucurie descriu, după cea mai bună a mea știință, causa și vindecarea boalei mele. Fără nici un simț premergětor s'a ivit în o dimineață în țevea de respirație o simțire de răgușală și horăit Totodată s'a adaus rěului greutate de respirație, care sě mărea zi de zi și la cea mai mică forțare asudam tare, ceea-ce avea mari desavantagii. Tusa era așa de tare, încât de multe-ori cădeam jos la pământ inconsciu. Natural, că în astfel de împrejurări n'am fost capabil a lucra mai departe. Nu puteam nici sě mě culc, trebuia sě stau șezênd ziua și noaptea. Deja la cea mai mică mișcare sě urca greutatea de respirare și atunci în adevěr m'aș fi bucurat dacă moartea m'ar fi scăpat de suferințe. In adevěr trebuie sě mărturisesc, că eram foarte prăpădit. Căutând mult prin ziare, am aflat un leac, așa numitul praf de astma. Acesta 'mi-a adus ceva alinare, dar' de vindecare nici vorbă nu era. L'am folosit aproape 2 ani și am spesat cu el vre-o 70 de marce. Apoi m'au făcut atent la cura institutului Spiro-Spero am hotărît sě fac esperiența și cu aceasta. Deja primele îndrumări, de cari am fost împărtășit, m'au încurajat și eată, cura aceasta s'a dovedit de cea mai bună Am urmat îndrumărilor energic și diligent și pot zice cu drept, că după D-zeu d tale îți pot mulțumi zilele fericite, de cari earăși am parte Cura d-tale o voiu recomanda la toți. Cu deosebită stimă și mulțumită.

Xaver Francisc Wagner,
Hannstetten (Bavaria)

Validitatea subscrierii de mai sus o testifică **Hannstetten** (Bavaria).

(L. L.) **E. Hüber,** primar.

Catar de plumâni.

Înainte cu doi ani m'am bolnăvit în catar de plumâni. Un timp am tămândat lucru, în fine am recurs la ajutor medical. 'Mi-au prescris diferite lucruri, dar' durere, fără nici un resultat. Am răbdat suferințele până în Febr. c. Atunci din întêmplare am cetit prin ziare despre institutul de cură Spiro-Spero. M'am adresat în scrisoare și peste trei zile am căpětat îndrumările cu privire la cură. Indată am și început cura și în câteva săptěmâni am simțit înbunătățire și azi pot esprima institutului de cură Spiro-Spero mulțumită recunoscětoare pentru îngrijirea în adevěr cu atenție și pentru deplina însěnătoșare. Pot recomanda acest institut ori cărui suferind. Taxa de cură și așa nu e mare.

Ema Kratzer, soție de armerar,
Ingolstadt, str. Mürzenberg 7.

Boală de plumâni, sângerare de plumâni.

La 1899 am căpětat catar în vîrful plumânilor, încordându-mě prea mult la muncă; din acesta m'am însěnătoșat, până au stat în cură medicală. Neștiind, că la o astfel de boală e de lipsă cură neîntreruptă, la 1902 m'am bolnăvit de nou în catar de plumâni, la care s'a adaos věrsare de sânge, așa, că am căzut la pat. Aceasta a fost causată earăși de încordarea în lucru, de aierul rěu etc. In fine am primit cunoștință despre anstitutul de cură Spiro-Spero, în Niederlössnitz, lângă Drezda. 'Mi-a succes, ținêndu-mě punctual de instrucții, a alunga deplin boala și sper, că nu voiu mai avea parte de ea. Repet deci mulțumitele mele recunoscětoare.

Ioan Buxbaum, Haselbach,
l. Stockerau, Austria-inf

Adevěrul acestei declarații îl recunoaște antistia comunală.

Kronberger, antiste comunal.

Catar de stomac și de intestine.

Institutului de cură Spiro-Spero îi sûnt dator cu mulțumită recunoscătoare, pentru resultatele miraculoase, la cari a ajuns cu mine, 18 ani am suferit de mistuire rea, slăbiciune de stomach și lipsă de apetit. Corpul meu era tot umflat și trebuia sě iau mereu purgative. Sufeream de insomnie, în picioare simteam așa slăbiciune, încât numai greoiu mě puteam mișca. Aveam adese-ori ametěli, mânile și picioarele îmi erau adese-ori reci, ca ghiața. In timpul boalei trebuia sě mě rețiî de-a gusta legumă și prăjituri, ceea-ce m'a supěrat mult. M'au curat mulți medici, dar' fără resultat. Atunci am fost făcut atent prin un inserat de ziar la institutul Spiro-Spero, am urmat cura acestuia și am observat grabnic efectul favorabil.

In urma curei corěspunzětoare nu peste mult am avut apetit, scaun regulat și durmiam bine. Nu peste mult mistuiam bine mâncările și în 4 luni m'am vindecat deplin Numai institutului Spiro-Spero am sě-'i mulțumesc, că acum la etatea de 70 ani m'am scăpat de boala mea îndelungată. In urma curei sigure și ieftine recomand acest institut cu căldură tuturor, cari sufer în asemenea boală.

Cu deosebita stimă

Teresia Horn, privatieră,
215 1—1 Viena, 16, piața Stillfried 5.

Cura sě face prin scrisori și sě poate continua fără ca cineva sě trebuiască a-'și întrerupe ocupația. Sě poate corresponda nemțește sau ungurește.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall. Cerneala de imprimat E. T. Gleitsman, Dresda — Budapesta.